

FINANŠU UN KAPITĀLA TIRGUS APSKATS

2022. gada 4. ceturksnis

SATURS

SATURS	2
BANKU DARBĪBA	3
KOOPERATĪVO KRĀJAIZDEVU SABIEDRĪBU DARBĪBA.....	9
APDROŠINĀTĀJU DARBĪBA	12
MAKSĀJUMU IESTĀŽU UN ELEKTRONISKĀS NAUDAS IESTĀŽU DARBĪBA.....	15
VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU PĀRVALDĪŠANA	17
PRIVĀTO PENSIJU FONDU DARBĪBA.....	20
IEGULDĪJUMU FONDU DARBĪBA.....	22
KAPITĀLA TIRGUS.....	24

BANKU DARBĪBA

Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2020	2021	2022
Tirgus dalībnieku skaits (bankas un ārvalstu banku filiāles)	13+3	12+4	10+4
Aktīvi (mljrd. eiro)	24.3	25.3	27.7
Nebanku noguldījumi (mljrd. eiro)	18.8	20.1	21.8
Nebanku bruto kredītportfelis (mljrd. eiro)	13.1	14.6	15.6
Ienākumus nenesošo kredītu (INK) īpatsvars nebanku kredītportfelī ^{1,2} , %	4.7	3.6	2.6
Virs 90 dienām kavēto kredītu īpatsvars nebanku kredītportfelī ¹ , %	2.3	1.5	1.1
Uzkrājumu attiecība pret nebanku INK ^{1,2} , %	27.9	26.2	27.3
Iekšzemes kredītportfeļa un noguldījumu attiecība (mājsaimniecības un nefinanšu uzņēmumi)	75.7	71.5	70.2
Kapitāla atdeves rādītājs (ROE) ¹ , %	5.4	10.2	10.1
Izdevumu attiecības pret ienākumiem rādītājs (CIR) ¹ , %	67.8	61.9	55.5
Pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītājs (CET1) ¹ , %	25.5	23.2	21.3
Kopējais kapitāla rādītājs (KKR) ¹ , %	26.7	24.3	22.3
Likviditātes seguma rādītājs (LSR) ¹ , %	372.0	320.4	222.4

- Mazāk nozīmīgo banku³ segmentā vērojama konsolidācija.** Pēc darījuma pabeigšanas pārskata gada sākumā, kura rezultātā "Signet Bank" iegādājās "Expobank", trešajā ceturksnī tika noslēgts šo banku apvienošanas process, darbību turpinot apvienotai bankai ar "Signet Bank" nosaukumu. Gada trešajā ceturksnī Finanšu un kapitāla tirgus komisija atļāva arī "PrivatBank" nodot aktīvus un saistības "Industra Bank" un gada pēdējā ceturksnī veikt reorganizāciju, kļūstot par komercsabiedrību, kuras darbība nav saistīta ar kredītiestādes darbību. Savukārt gada pēdējā ceturksnī tika apturēta finanšu pakalpojumu sniegšana "Baltic International Bank SE". Ņemot vērā, ka kredītiestādes licence tika anulēta 2023.gada 7. martā, ja nav norādīts, ka analizētas tikai aktīvās bankas, šajā pārskatā tās dati ir iekļauti kopējos sektora rādītājos. Līdz ar to pārskata gada beigās Latvijā darbojās 9 bankas (8 aktīvas) un četras Eiropas Savienības (ES) valstu banku filiāles, kā arī viena finanšu pārvaldītājsabiedrība.
- Noguldījumu pieaugumu ietekmē banku sektora kopējie aktīvi turpināja pieaugt.** Pārskata ceturksnī kopējais aktīvu apmērs turpināja augt (par 1.1 mljrd. eiro jeb +4.1%), un to pamatā ietekmēja ievērojams noguldījumu pieaugums par 1.2 mljrd. eiro. Tāpat ceturksņa laikā notikušas būtiskas izmaiņas aktīvu struktūrā – par 1.5 mljrd. eiro jeb 2.2 reizes augušas prasības pret kredītiestādēm, vienlaikus samazinoties naudas līdzekļiem un prasībām pret centrālo banku (par 326 milj. eiro jeb 5.5%), ko noteica vienas kredītiestādes lēmums iepriekš centrālajā bankā glabātos līdzekļus noguldīt mātes bankā. Arī gada griezumā kopējais aktīvu pieaugums ir bijis būtisks (2.4 mljrd. eiro jeb 9.6%), ko visa gada laikā pamatā sekmēja noguldījumu pieaugums (par 1.7 mljrd. eiro jeb 8.4%), un papildus ietekmēja atsevišķu kredītiestāžu īstenotie darījumi grupu ietvaros, kuru rezultātā saistības pret kredītiestādēm gada laikā ir augušas par 578 milj. eiro jeb vairāk kā 4 reizes.
- Strauji palielinājies iekšzemes nebanku klientu noguldījumu apmērs.** Kopējais noguldījumu apmērs gada laikā palielinājās par 1.7 mljrd. eiro jeb 8.4%, un to pamatā noteica ievērojams iekšzemes noguldījumu kāpums. Iekšzemes noguldījumi pārskata gada beigās bija par 2.0 mljrd. eiro jeb 11.8% lielāki nekā iepriekšējā gada beigās. To galvenokārt noteica straujāks nefinanšu sabiedrību noguldījumu pieaugums nekā iepriekšējā gadā – par 933 milj. eiro jeb 15.3%, kā arī vispārējās valdības noguldījumu kāpums par 548 milj. eiro jeb 186%. Lai arī lēnākā tempā turpināja augt arī mājsaimniecību noguldījumi (par 509 milj. eiro jeb 5.2%). Savukārt ārvalstu klientu noguldījumu apmērs turpināja samazināties (par 10.1% jeb 318 milj. eiro), galvenokārt sarūkot mājsaimniecību, kā arī finanšu institūciju noguldījumi. Ņemot vērā pretējās iekšzemes un ārvalstu noguldījumu tendences, ģeogrāfiskajā struktūrā turpināja pieaugt iekšzemes noguldījumu īpatsvars, 2022.gada beigās

¹ Rādītāji aprēķināti saskaņā ar *The EBA methodological guide* (www.eba.europa.eu)

² Izslēdzot prasības pret centrālo banku un citām kredītiestādēm.

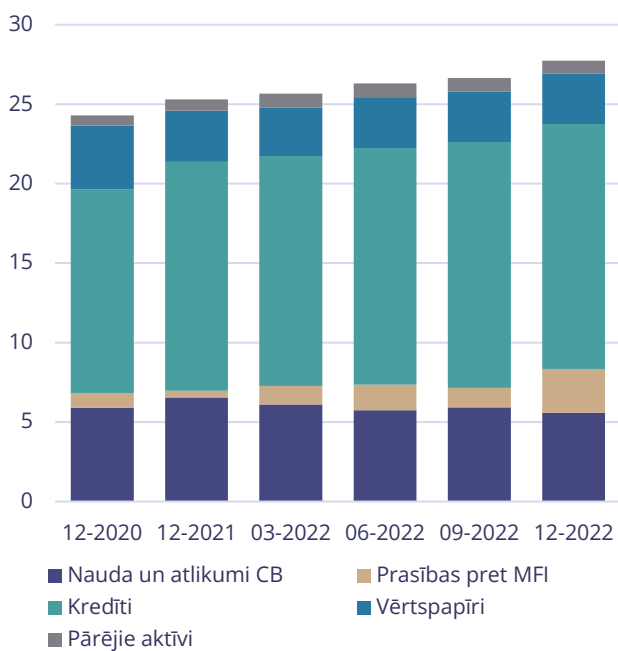
³ Bankas, kuras atbilstoši ECB Vienotā uzraudzības mehānisma klasifikācijai līdz 2022.gada 31.decembrim bija Finanšu un kapitāla tirgus komisijas, bet, sākot ar 2023.gadu, - Latvijas Bankas tiešā uzraudzībā

sasniedzot 87%, savukārt klientu no valstīm ārpus ES noguldījumu īpatsvars kopējos noguldījumos turpināja sarukt (no 6.4% līdz 4.6%).

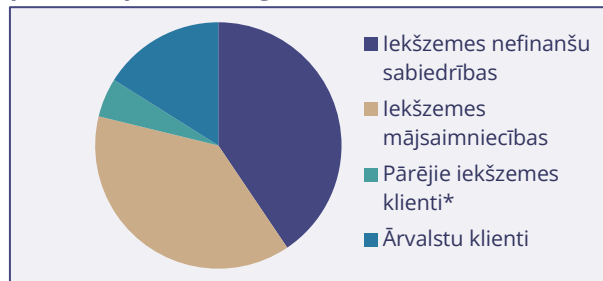
- Lai arī pārskata gada laikā likviditātes seguma rādītājs (LSR) samazinājās, tas joprojām saglabājās augstā līmenī.** Latvijas banku vidējais ES harmonizētais LSR, kas raksturo īstermiņa likviditāti, pārskata ceturksnī saruka līdz 222.4%, kas ir par 97 procentu punktiem mazāk nekā iepriekšējā pārskata gada izskaņā. Individuālām bankām tas bija robežās no 139% līdz 386%, ievērojami pārsniedzot minimālo prasību 100% apmērā. LSR samazināšanos galvenokārt ietekmēja prasību pret radniecīgajām institūcijām pieaugums uz garāku termiņu, attiecīgi samazinot atlikumus centrālajā bankā, kam atbilstoši LSR aprēķina metodoloģijai bija negatīva ietekme uz rādītāju.
- Atsevišķām kredītiestādēm noguldot līdzekļus mātes bankās uz noteiktu termiņu, stabilā finansējuma rādītājs samazinājies.** Kopš 2021. gada bankām ir saistošs arī ES harmonizētais neto stabilā finansējuma rādītājs, kas raksturo aktīvu un pasīvu sabalansētību ilgtermiņā (prasība ir noteikta 100% apmērā). Kopš 2021. gada beigām Latvijas banku sektora vidējais NSFR rādītājs bija sarucis no 173.1% līdz 157.5%. Individuālām bankām tas bija robežās no 115% līdz 261%. Lielāko daļu no nepieciešamā stabilā finansējuma apmēra nosaka banku izsniegtie aizdevumi, bet pieejamo stabilo finansējumu – privātpersonu vai mazo un vidējo uzņēmumu noguldījumi.
- Lai arī bremzējies iepriekšējos ceturkšņos novērotais kredītportfeļa pieaugums, gadā kopumā vērojama būtiska kredītportfeļa izaugsme.** Kopējais nebanku klientiem izsniegtais kredītportfelis pārskata ceturkšņa laikā saruka par 0.3% jeb 53.2 milj. eiro, un to galvenokārt ietekmēja ārvalstu klientiem izsniegto kredītu atlikuma samazinājums par 2.4% jeb 61.8 milj. eiro, iekšzemes kredītportfeļa apmēram saglabājoties iepriekšējā ceturkšņa līmenī (+0.1% jeb 8.6 milj. eiro). Salīdzinot ar 2021. gada beigām, kredītportfelis audzis par 6.9% jeb 1.0 miljard. eiro, un to pamatā noteica iekšzemes portfeļa izaugsme par 6.9% jeb 847.6 milj. eiro. Iekšzemes kredītos būtiskāk audzis iekšzemes uzņēmumiem izsniegto kredītu apmērs (+9.4% jeb 546.7 milj. eiro), bet tāpat, saglabājoties interesei par mājokļa iegādi, turpināja pieaugt arī iekšzemes māsaimniecību portfelis (par 4.6% jeb 265.8 milj. eiro). Arī ārvalstu klientiem izsniegto kredītu atlikums gada laikā strauji audzis (par 6.8% jeb 161.2 milj. eiro), ko noteica pārējo Baltijas valstu klientiem izsniegto kredītu atlikuma pieaugums (+261.0 milj. eiro jeb 16.1%), kredītu atlikumam ārpus Eiropas Savienības turpinot samazināties (- 97.1 milj. eiro jeb 25.2%).
- Neskatoties uz makroekonomisko risku pieaugumu, kredītu kvalitāte turpināja uzlaboties, ienākumus nenesošo kredītu (INK) īpatsvaram nebanku kredītportfelī samazinoties līdz 2.6% pārskata gada beigās.** Gada laikā kredītu kvalitāte uzlabojās gan iekšzemes, gan ārvalstu kredītportfeļos, INK īpatsvaram sarūkot attiecīgi līdz 1.7% un 8.0%. Iekšzemes portfelī pakāpeniska INK rādītāju uzlabošanās gada laikā bija vērojama gan nefinanšu sabiedrību, gan māsaimniecību portfelī (līdz attiecīgi 2.2% un 1.2%). Lai arī gada pēdējā ceturksnī nebanku INK struktūrā pamatā samazinājās ilgstoši (virs 1 gada) kavēto kredītu īpatsvars, gada kopumā saruka gan šaubīgo kredītu (no 2.1% līdz 1.6%), gan arī kredītu ar kavējumu virs 90 dienām īpatsvars (no 1.5% līdz 1.1%).
- Banku sektorā kopumā uzkrājumu attiecība pret INK gada pēdējā ceturksnī pieauga līdz 27.3%, un arī kopumā gada laikā tā augusi par 1.7 procentu punktiem, un to pamatā ietekmēja salīdzinoši straujš INK apjoma kritums, samazinoties kopējam kredītportfelim.** Vērtējot uzkrājumu pietiekamību, ja tiek ņemta vērā arī nodrošinājuma vērtība un atsevišķu tirgus dalībnieku veiktās kapitāla korekcijas, INK apmērs bija pilnībā segts (103.7%).
- Procentu likmju kāpuma ietekmē uzlabojas banku pelnītspēja.** 2022. gada banku sektors darbojās ar peļņu 324 milj. eiro. Izslēdzot ietekmi no banku sektora strukturālajām izmaiņām, aktīvo banku peļņa 2022. gadā sasniedza 352 milj. eiro, t.i. par 17.7% vairāk nekā iepriekšējā gadā, ko sekmēja tīro procentu kāpums par 99 milj. eiro jeb 21.5. Straujāku peļņas pieaugumu ierobežoja lielāki izdevumi uzkrājumiem, kuri bija par 31 milj. eiro jeb 3.5x lielāki nekā 2021. gadā, sasniedzot 44 milj. eiro. Līdz ar kopējās peļņas pieaugumu gada laikā uzlabojušies arī aktīvo banku pelnītspējas rādītāji - izmaksu attiecība pret ienākumiem (CIR) no 61.3% līdz 53.7 %, kapitāla atdeves rādītājs (ROE) - no 10.3% līdz 11.3 %.
- Riska svērto aktīvu pieaugums noteica kapitāla rādītāju samazināšanos.** Pārskata ceturksnī banku sektora kopējais kapitāla rādītājs (KKR) samazinājās no 23.4% līdz 22.3%, savukārt pirmā līmeņa pamata kapitāla (CET1) rādītājs - no 22.3% līdz 21.3%. To pilnībā noteica riska svērto aktīvu pieaugums ceturkšņa laikā par 389 milj. eiro jeb 4.5%, ko ietekmēja aktīvu struktūras un riska svērto aktīvu aprēķina izmaiņas vienā kredītiestādē. Arī salīdzinot ar iepriekšējā gada beigām, vērojama rādītāju samazināšanās, ko pamatā noteica riska svērto aktīvu pieaugums par 1.1 miljardu eiro jeb 11.8%, kas saistīts gan kredītportfeļa pieaugumu, gan iepriekš minētajiem faktoriem gada pēdējā ceturksnī.

Bilance

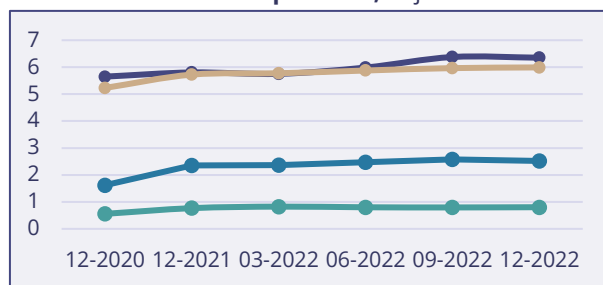
Aktīvu struktūra, mljrd. eiro

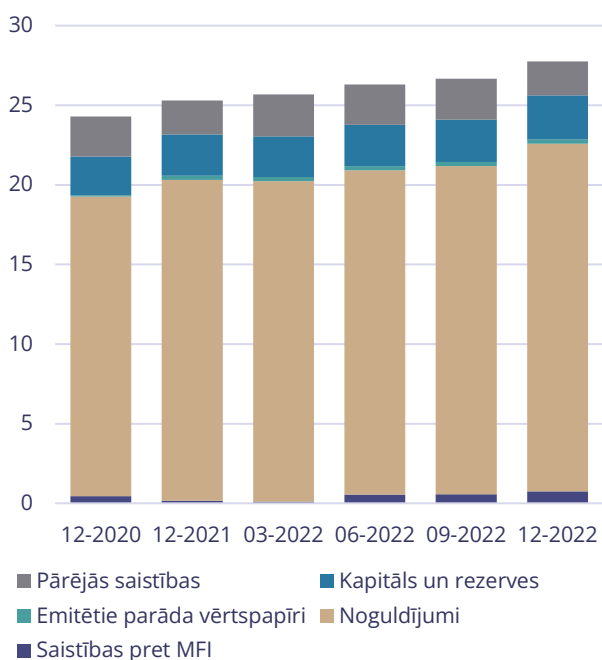
Nebanku bruto kredītportfeļa struktūra pārskata perioda beigās, %

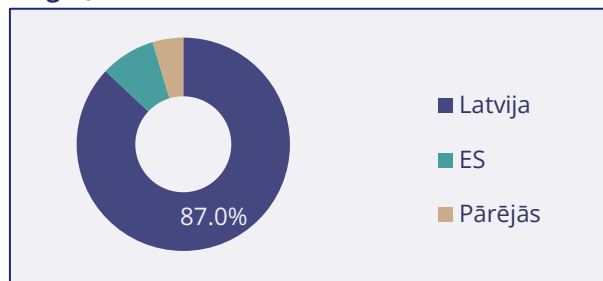
Nebanku bruto kredītportfelis, mljrd. eiro

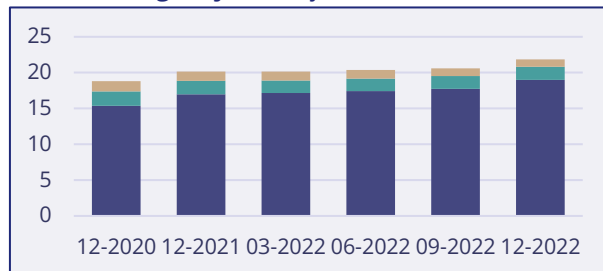
Pasīvu struktūra, mljrd. eiro

Nebanku noguldījumu struktūra pārskata perioda beigās, %

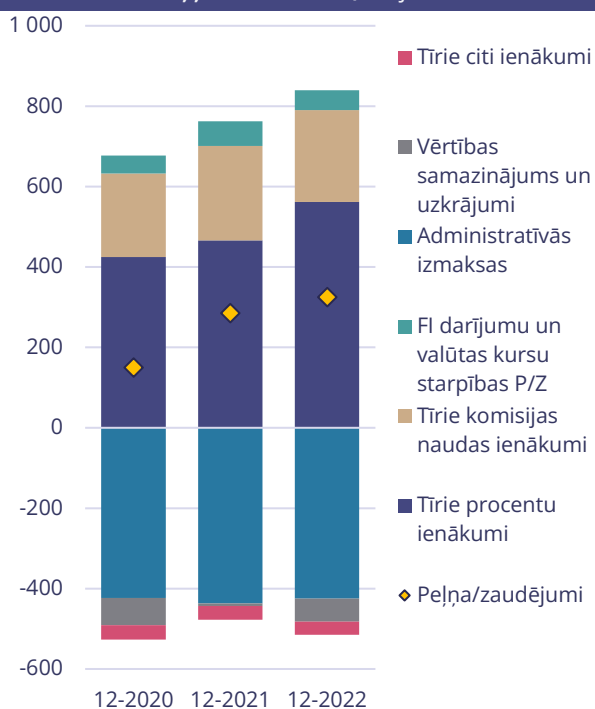
Nebanku noguldījumi, mljrd. eiro

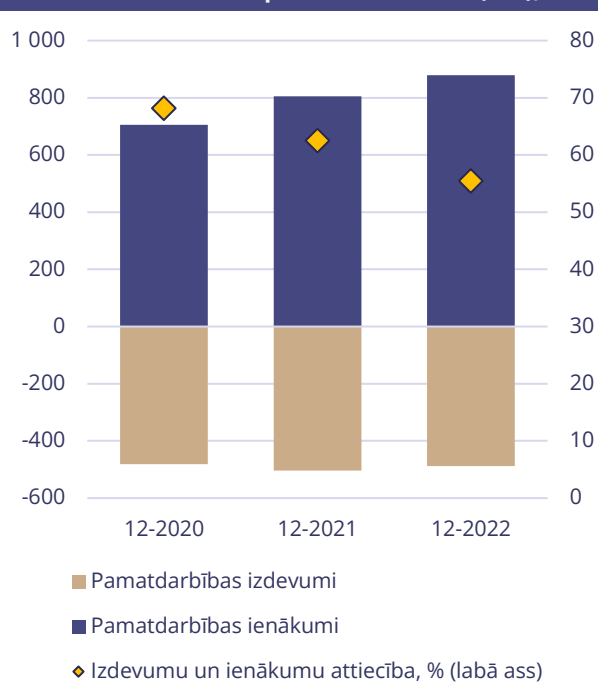
*Centrālā valdība un finanšu sabiedrības.

Pelnītspēja

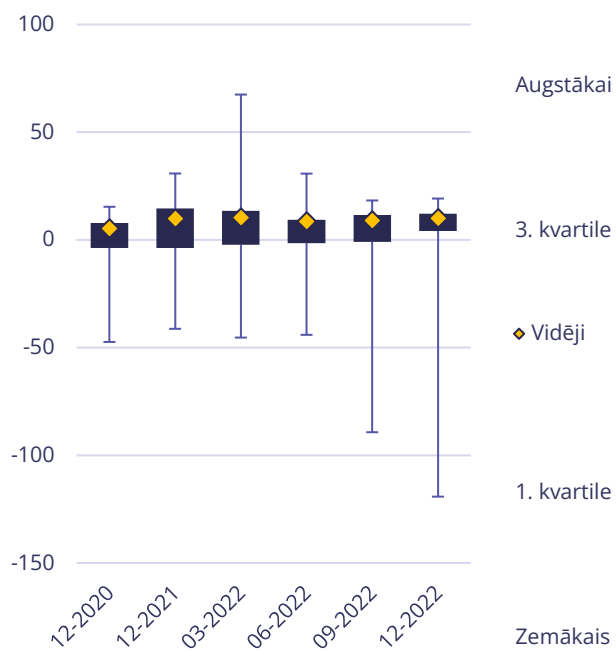
Peļņas struktūra, milj. eiro

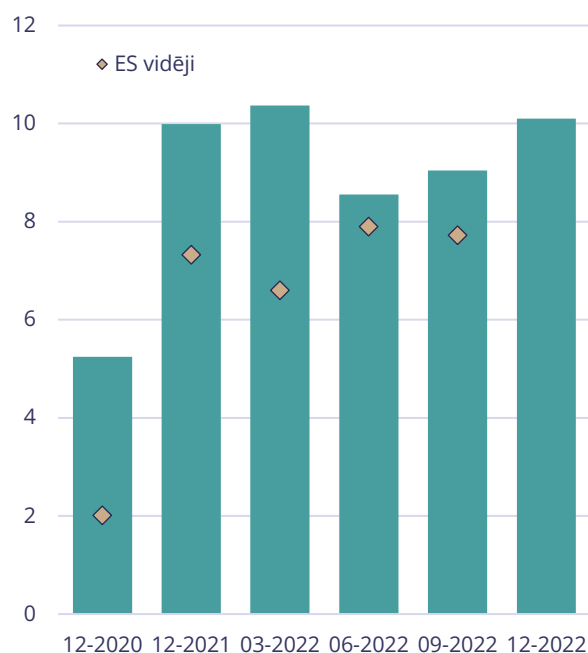
Izdevumu attiecība pret ienākumiem (CIR), %

ROE izklīde, %

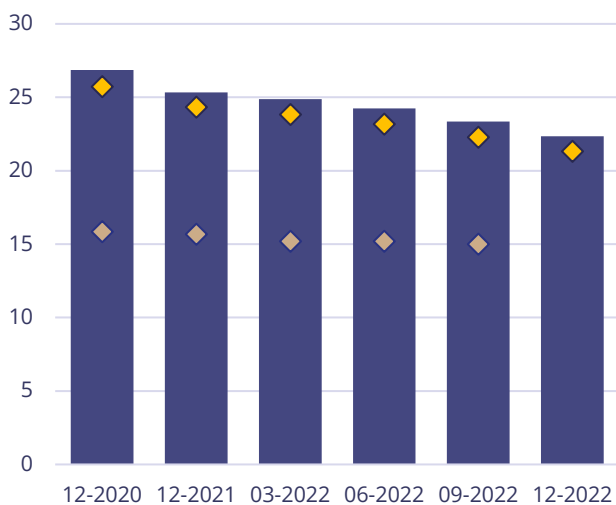

Kapitāla atdeves rādītājs (ROE), %

Kapitāla pietiekamība un likviditāte

Kapitāla rādītāji, %

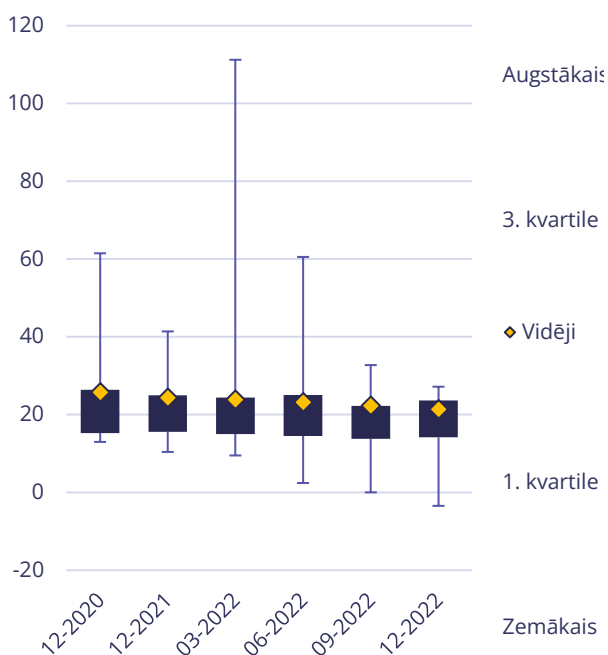
■ Kopējais kapitāla rādītājs
◆ Pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītājs
◆ Pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītājs vidēji ES

Likviditātes seguma rādītājs (LSR), %

◆ ES vidēji — Minimālā prasība

CET1 izkliede, %

Augstākais

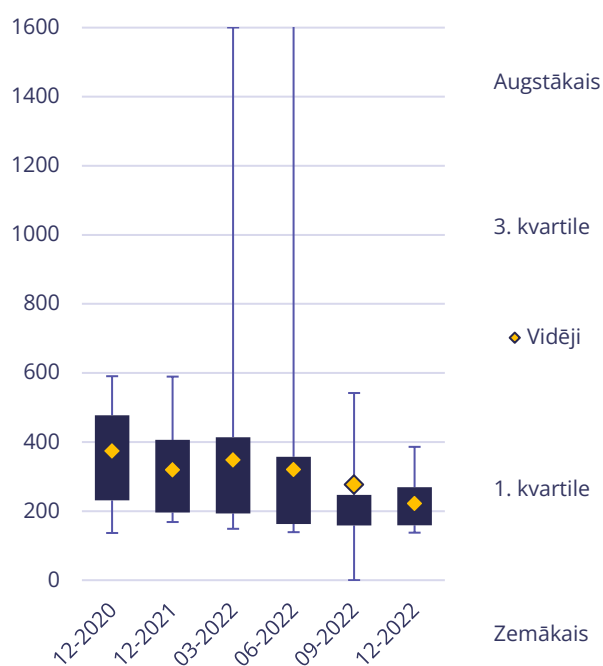
3. kvartile

◆ Vidēji

1. kvartile

Zemākais

LSR izkliede, %

Augstākais

3. kvartile

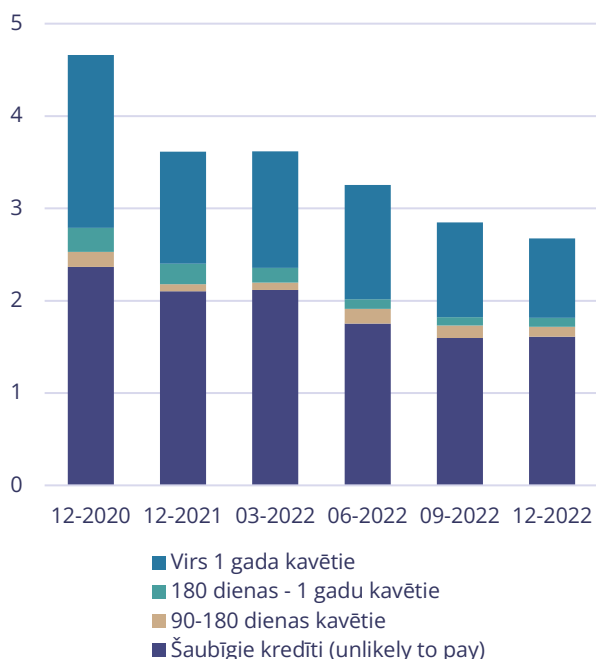
◆ Vidēji

1. kvartile

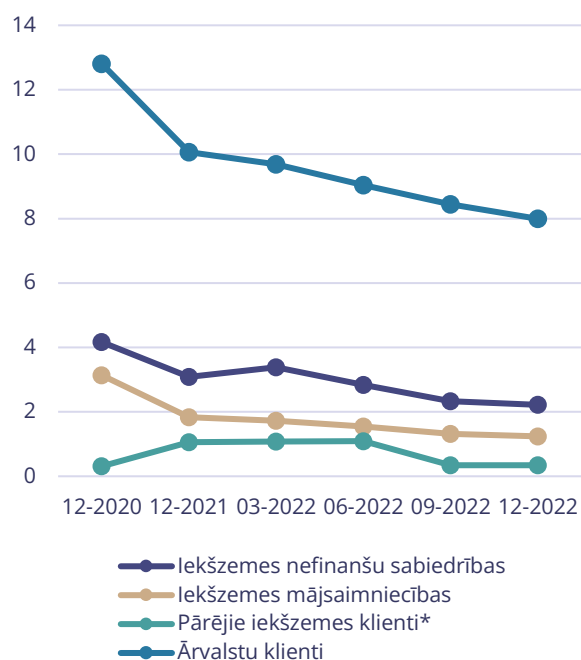
Zemākais

Nebanku kredītportfeļa kvalitāte

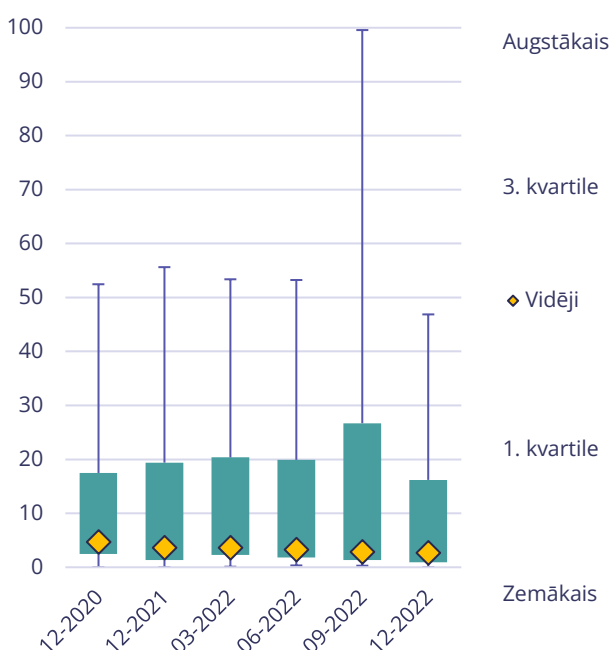
INK struktūra, %

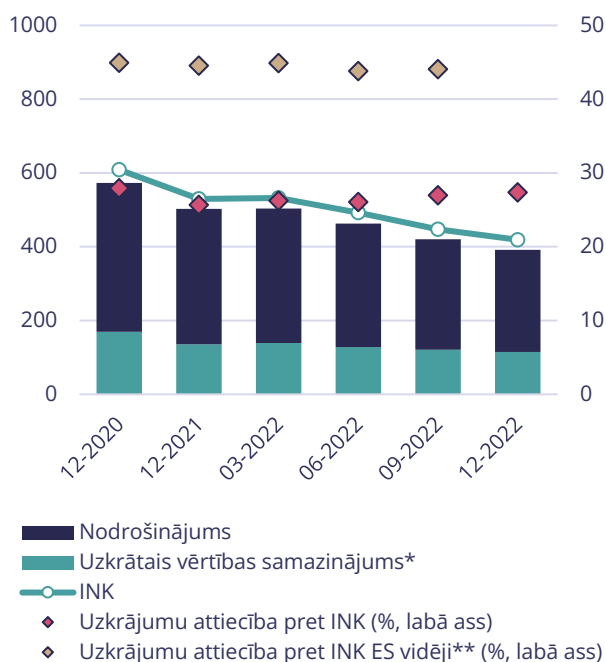
INK attiecīgajā segmentā, %

INK īpatsvara izkliede, %

INK nodrošinājums un uzkrājumi INK, milj. eiro

* Uzkrājumi ienākumus nenesešiem kredītiem.

** Saskaņā ar The EBA methodological guide aprēķināts visam portfelim, ieskaitot prasības pret centrālo banku un kredītiestādēm.

KOOPERATĪVO KRĀJAIZDEVU SABIEDRĪBU DARBĪBA

Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

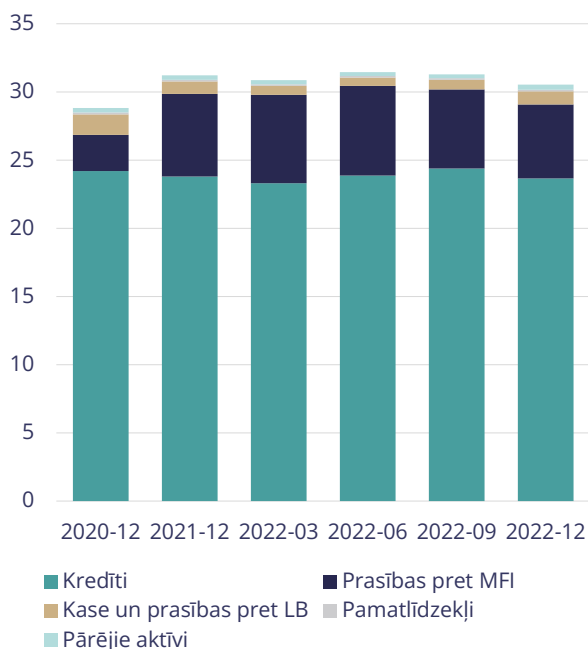
	2020	2021	2022
Tirgus dalībnieku skaits	34	33	30
Tirgus koncentrācija ⁴ , %	82.6	82.1	81.3
Aktīvi (milj. eiro)	31.3	31.2	30.5
Noguldījumi (milj. eiro)	22.2	21.9	20.9
Kredīti (milj. eiro)	24.2	23.8	23.7
Zemstandarta, šaubīgo un zaudēto kredītu īpatsvars, %	16.9	17.5	17.6
Uzkrājumu attiecība pret kredītportfeli, %	7.2	7.3	7.4
Kapitāla atdeve (ROE), %	3.9	3.3	3.2
Kapitāla pietiekamības rādītājs (%)	22.2	22.8	24.1
Peļņa/zaudējumi kopš gada sākuma (tūkst. eiro)	269	234	232

- **2022. gadā kooperatīvo krājaizdevu sabiedrību (KKS) skaits Latvijā samazinājās** par 3 – līdz 30. Latvijas veselības un sociālās aprūpes darbinieku KKS Rīgā un Savstarpējā Carnikavas KS Ādažu novadā labprātīgi pārtrauca savu darbību (abām licence anulēta 14.06.2022.), savukārt, Tirzas KKS Gulbenes novadā darbību apturēja VID, un vēlāk sabiedrība tika likvidēta (licence anulēta 13.09.2022.).
- **Aktīvu kopējais apmērs 12 mēnešu laikā samazinājās nedaudz** – par 2.2%. Tā cēlonis bija piesaistīto biedru noguldījumu kopējā apmēra samazinājums par 4.6%. Šo sarukumu ietekmēja galvenokārt viens tirgus dalībnieks, kurš saistīts ar nozari, kas būtiski cieta no Covid-19 noteikto ierobežojumu, iekšējas restrukturizācijas un biznesa sašaurināšanas kopēja iedarbības efekta. Biedru noguldījumi bija gandrīz vienīgais KKS piesaistīto resursu avots (99.9%), un vairums no tiem (88.1%) bija māsaimniecību noguldījumi.
- **KKS segmenta kopējais kredītportfelis iepriekšējā gadā palika gandrīz nemainīgs** – samazinājās par 0.6%. Tas notika galvenokārt 2022. gada 4. ceturksnī, t.i., periodā, kad gan tirgus dalībniekiem, gan aizņēmējiem bija augsta piesardzība, ko t.sk. ietekmēja augsts inflācijas līmenis (KKS kredītportfelī 2022. gada beigās dominēja māsaimniecībām izsniegtie kredīti – 98.9%). Mājokļa iegādei izsniegto kredītu apmērs pieauga par 3.7%, savukārt, patēriņa kredītu apmērs samazinājās par 3.8% (šo aizņēmumu veidu īpatsvars KKS kredītportfelī pārskata perioda beigās bija attiecīgi 54.1% un 35.8%).
- **Kredītportfeļa kvalitāte salīdzinot ar 2021. gadu nedaudz pasliktinājās.** Standarta kredītu īpatsvars KKS kredītportfelī 2022. gadā bija stabils – 78.7%, bet to daļēji nodrošināja kredīti, kuri iepriekš tika klasificēti kā kredīti no zemākām kategorijām. Zemstandarta, šaubīgo un zaudēto kredītu (ZŠZ) īpatsvars arī palika tuvu iepriekšējā gada līmenim – 17.6%, bet daži kredīti ar zemstandarta statusu gada beigās tika klasificēti jau kā šaubīgie. Savukārt, pārstrukturēto kredītu īpatsvars pieauga no 1.3% līdz 1.8% – galvenokārt 2022. gada 2. ceturksnī. Pieauga arī kredītiem izveidoto uzkrājumu apmērs (galvenokārt viena tirgus dalībnieka ietekmē). Tā attiecība pret KKS kopējo kredītportfeli palika gandrīz nemainīga – 7.4%, bet uzkrājumu ZŠZ attiecība pret ZŠZ kopējo apmēru pieauga līdz 38.5% (bez viena tirgus dalībnieka ietekmes tā būtu daudz lielāka – 83.4%).
- **KKS segmenta pelnītspēja kopumā saglabājās iepriekšējā gada līmenī** – kapitāla atdeves rādītājs (ROE) 2022. gada beigās bija 3.2%. Tirie procentu ienākumi pārskata periodā saruka par 5.8%, bet tas tika līdzsvarots, samazinot administratīvos izdevumus. Neto peļņa 2022. gadā sasniedza 231.9 tūkst. eiro, salīdzinot ar 2021. gadu samazinoties tikai par 0.7%. KKS darbības efektivitātes rādītāji pārskata gadā pat nedaudz uzlabojās – izdevumu attiecība pret ienākumiem (CIR) samazinājās no 78.2% līdz 76.7%, ko daļēji ietekmēja triju tirgus dalībnieku licenču anulēšana. Ar peļņu 2022. gadā strādāja vairāk nekā puse KKS – 19 no 30 (to kopējā tirgus daļa – 94.8%), kopā nopelnot 282.0 tūkst. eiro.
- **Visas KKS strādāja ar pietiekami augstu kapitāla pietiekamību.** Kopējā pašu kapitāla vidēja attiecība pret aktīvu un ārpusbilances posteņu kopsummu, t.i., kopējais kapitāla pietiekamības rādītājs, gada beigās bija 24.1%, tas ir augstākais rādītājs kopš 2018. gada. 28 no 30 tirgus dalībniekiem kapitāla pietiekamības rādītājs pārsniedza 17%, pārējiem diviem – 13% (noteiktā minimālā prasība – 10%).

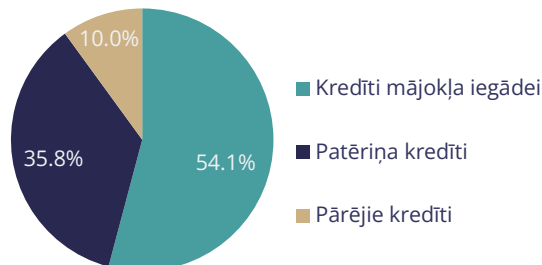
⁴ Trīs pēc aktīviem lielākās kooperatīvās krājaizdevu sabiedrības

Bilances struktūra un izmaiņas

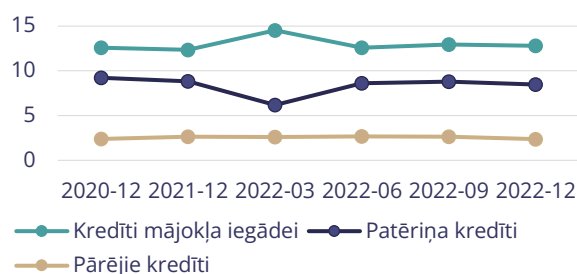
Aktīvu struktūra, milj. eiro

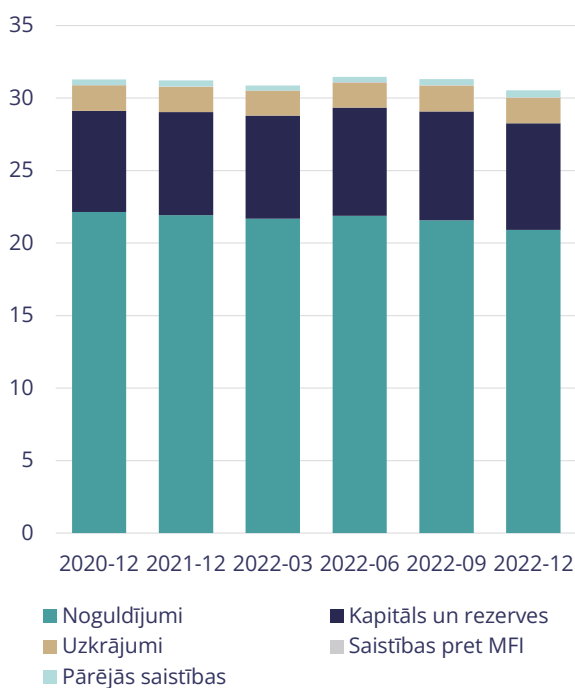
Kredītportfeļa struktūra pārskata perioda beigās, %

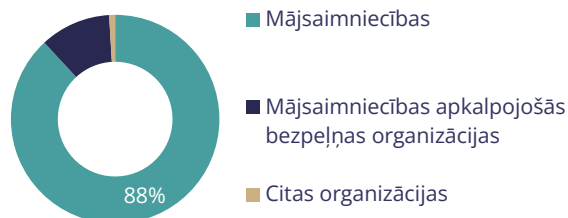
Kredītportfelis, milj. eiro

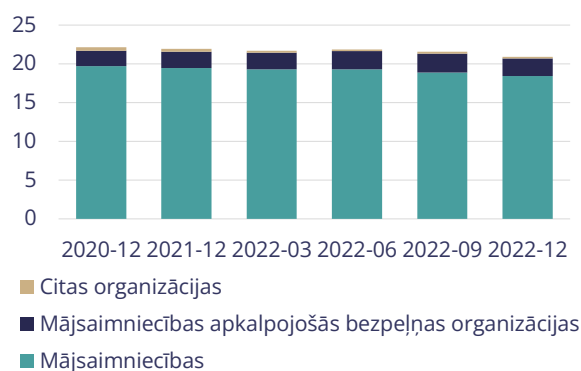
Pasīvu struktūra, milj. eiro

Noguldījumu struktūra pārskata perioda beigās, %

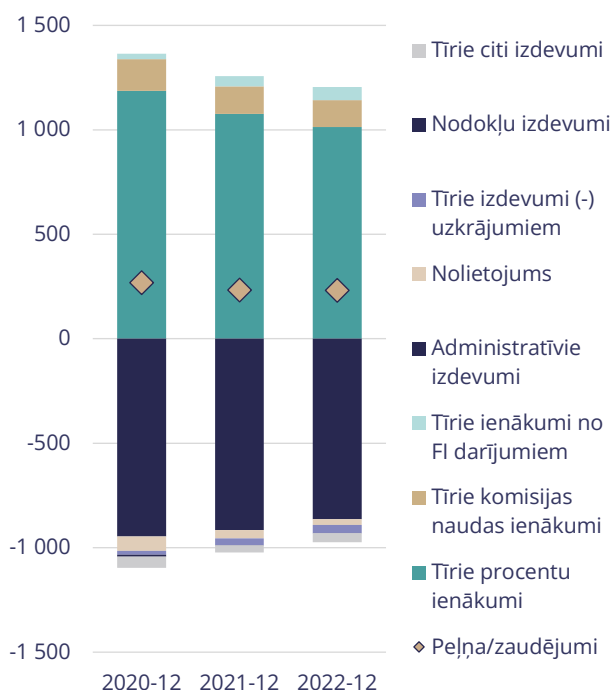

Noguldījumi, milj. eiro

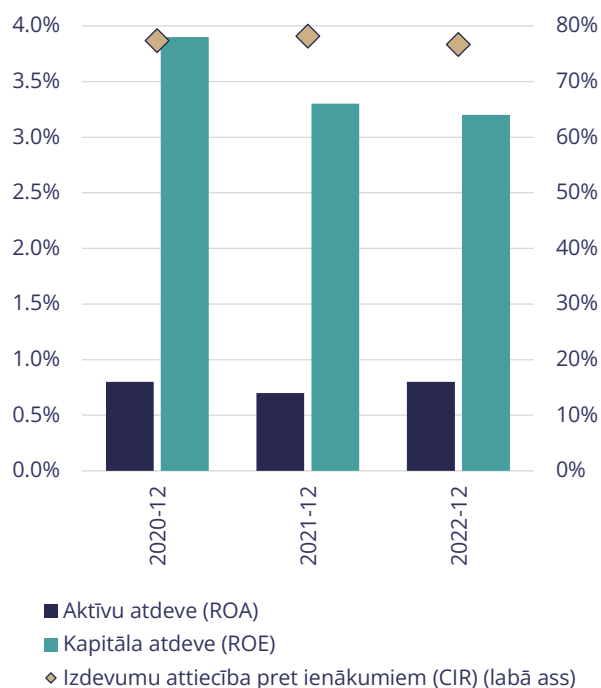

Pelnītspēja

Pelņas struktūra, tūkst. eiro

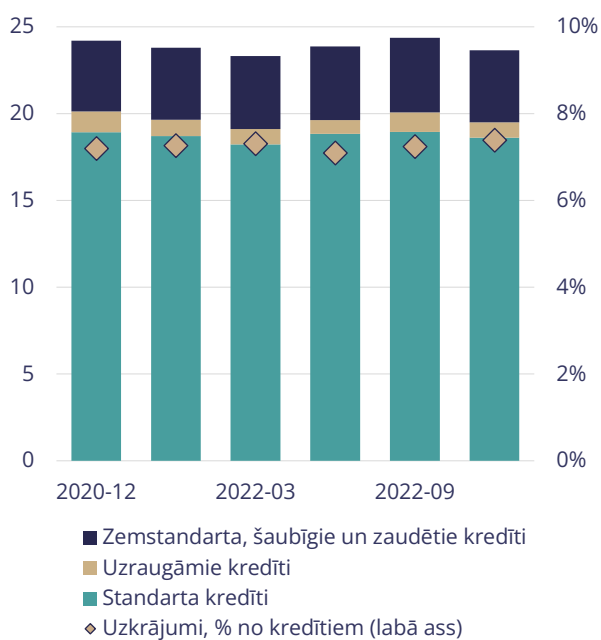

Pelnītspējas rādītāji, %

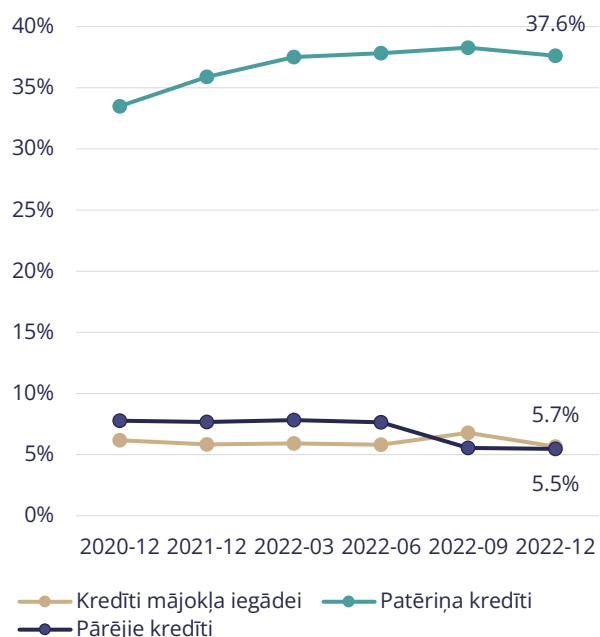

Kredītportfeļa kvalitāte

Kredītu kvalitātes struktūra, milj. eiro

Virs 90 dienām kavēto kredītu īpatsvars attiecīgajā segmentā*, %

* Datu avots: Latvijas Bankas Kredītu reģistrs.

APDROŠINĀTĀJU DARBĪBA

Galvenie darbības rādītāji

	2020	2021	2022
Tirgus dalībnieku skaits (sabiedrības un filiāles)	6+11	6+11	6+11
Parakstītās bruto prēmijas (milj. eiro)	799.3 (810.9) ⁵	849.4	998.7 (1000.0) ⁶
Izmaksātās bruto atlīdzības (milj. eiro)	501.3 (507.7) ⁵	541.4	642.6 (645.4) ⁶
Pārskata perioda peļņa/zaudējumi (milj. eiro)	53.4	36.3	28.8
Zaudējumu rādītājs, %	62.8	66.6	64.4
Izdevumu rādītājs, %	26.9	28.7	30.9
Kombinētais rādītājs, %	92.3	95.4	95.3
Maksāspējas rādītājs, %	174	177	172

- Kaut arī dalībvalstu apdrošinātāju filiāļu skaits palika nemainīgs, bija vērojamas strukturālās izmaiņas:** Somijas dzīvības apdrošinātājs "Mandatum Life Insurance Company Limited" Baltijas valstīs noslēgtos apdrošināšanas līgumus ir nodevis Lietuvas apdrošināšanas akciju sabiedrībai "INVL Life", kas ietilpst investīciju pārvaldes grupā Invalda INVL.
- Augsta inflācija sekmēja bruto parakstīto prēmiju apjoma straujo pieaugumu,** kas gada laikā palielinājās par 17.6% jeb 149.3 milj. eiro, sasniedzot 998.7 milj. eiro (t.i. ieskaitot ārvalstu apdrošināšanas sabiedrības filiāles datus, kas pārtrauca savu darbību 2022. g. 2. ceturksnī, kopējais bruto parakstīto prēmiju apjoms sasniedza 1000.0 milj. eiro). Visbūtiskākais pieaugums bija transporta (+29.1% jeb 89.5 milj. eiro) un veselības apdrošināšanā (+24.4% jeb 28.7 milj. eiro). Kopējā parakstīto prēmiju portfeli lielāko daļu veidoja prēmijas par transporta (39.9%), dzīvības (21.0%), īpašuma (17.1%) un veselības apdrošināšanu (14.7%). Tādas pašas tendences ir novērojamas arī Latvijā parakstītajām prēmijām, kas veido 68.0% no kopējā bruto parakstīto prēmiju apjoma.
- Transporta apdrošināšana lielākā mērā noteica nedzīvības apdrošinātāju parakstīto prēmiju apjoma straujo pieaugumu,** tās īpatsvaram sasniedzot 53.7% no visiem nedzīvības apdrošināšanas veidiem. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, kopējais parakstīto prēmiju apjoms pieauga par 25.6% jeb 151.2 milj. eiro, sasniedzot 742.5 milj. eiro, taču noslēgto līgumu skaita pieaugums bija mērenāks. Savukārt, samazinājums skāra tikai kravu apdrošināšanu, parakstīto prēmiju apjomam sarūkot par 3.1% jeb 119.4 tūkst. eiro.
- Salīdzinot ar iepriekšējo gadu dzīvības apdrošinātāju parakstīto prēmiju apjoms palika gandrīz bez izmaiņām,** tam samazinoties vien par 0.7% jeb 1.9 milj. eiro līdz 256.2 milj. eiro. Straujākais pieaugums bija mūža pansionāta apdrošināšanā, parakstīto prēmiju apjomam pieaugot par 9.0% jeb 5.3 milj. eiro, kas veido 24.8% no visām dzīvības apdrošinātāju parakstītajām prēmijām. Finanšu tirgus paaugstinātais svārstīgums būtiski ietekmēja tirgum piesaistīto dzīvības apdrošināšanu, gada laikā parakstīto prēmiju apjomam sarūkot par 8.0% jeb 9.1 milj. eiro, taču šī apdrošināšanas veida īpatsvars joprojām paliek vislielākais (40.8%).
- Izmaksāto atlīdzību apjoms gada laikā pieauga ievērojami straujāk par parakstītajām prēmijām** – par 18.7% jeb 101.2 milj. eiro, sasniedzot 642.6 milj. eiro (t.i. ieskaitot ārvalstu apdrošināšanas sabiedrības filiāles datus, kas pārtrauca savu darbību 2022. g. 2. ceturksnī, kopējais izmaksāto atlīdzību apjoms sasniedza 645.4 milj. eiro). Dzīvības apdrošinātāju izmaksāto atlīdzību apjoms pieauga par 21.3% jeb 35.6 milj. eiro, līdz 202.9 milj. eiro. Starp visiem dzīvības apdrošināšanas veidiem visbūtiskāk atlīdzības pieauga tirgum piesaistītajā dzīvības apdrošināšanā (+39.9% jeb 27.4 milj. eiro). Savukārt nedzīvības apdrošināšanā izmaksāto atlīdzību apjoms pieauga par 17.5% jeb 65.6 milj. eiro, ko galvenokārt ietekmēja transporta (+15.3% jeb 33.2 milj. eiro) un veselības apdrošināšana (+32.7% jeb 20.4 milj. eiro). Latvijā izmaksātās atlīdzības veido 65.9% no kopējā apjoma.
- Apdrošināšanas sabiedrības 2022. gadā kopumā nopelnīja 28.8 milj. eiro, kas ir par 20.5% mazāk nekā gadu iepriekš,** taču faktori, kas visbūtiskāk ietekmēja dzīvības un nedzīvības apdrošināšanas sabiedrību peļņu ievērojami atšķiras. Dzīvības apdrošināšanas sabiedrību peļņu galvenokārt negatīvi ietekmēja būtiski zemāki ieguldījumu rezultāti, tikmēr nedzīvības apdrošinātājiem, pateicoties straujam bruto parakstīto prēmiju pieaugumam, gada laikā peļņa pieauga par 8.2% jeb 1.7 milj. eiro. Gan aktīvu atdeves rādītājs (ROA), gan kapitāla atdeves rādītājs (ROE) apdrošināšanas sabiedrībām pārskata ceturksnī bija pozitīvs - attiecīgi 9.8% un 2.0%.

⁵ Ieskaitot ārvalsts apdrošināšanas sabiedrības filiāles datus, kas pārtrauca savu darbību 2020. gada 3. ceturksnī.

⁶ Ieskaitot ārvalsts apdrošināšanas sabiedrības filiāles datus, kas pārtrauca savu darbību 2022. gada 2. ceturksnī.

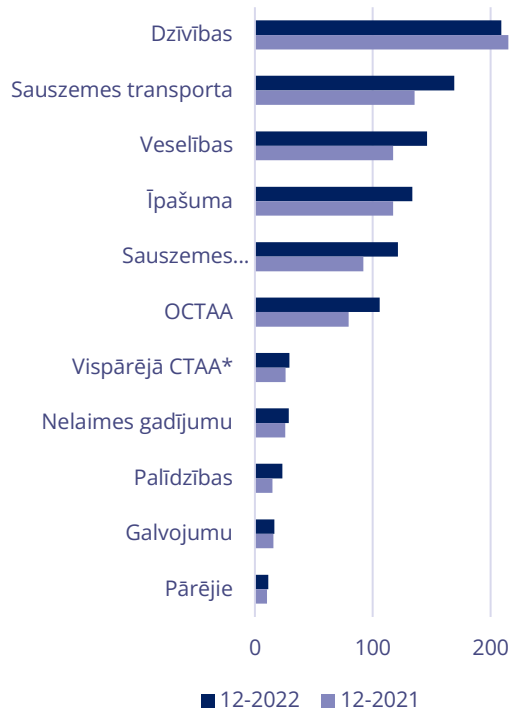
- **Kombinētais rādītājs bija nedaudz zemāks nekā iepriekšējā gadā.** Prēmiju apjomam pieaugot mērenāk par neto darbības izdevumiem, pasliktinājās izdevumu rādītājs, tam sasniedzot 30.9%, savukārt zaudējumu rādītājs, otrādi, uzlabojās, tam sasniedzot 64.4% līmeni. Attiecīgi gada beigās kombinētais rādītājs bija 95.3%.
- **Salīdzinot ar iepriekšējo ceturksni, apdrošināšanas sabiedrību maksāspējas rādītājs uzlabojās,** tam pieaugot par 10.3 procentu punktiem un gada beigās sasniedzot 172.0%, tam joprojām stabili pārsniedzot minimālās prasības (zemākā pieļaujamā rādītāja robeža ir 100%), t.sk. dzīvības apdrošināšanas sabiedrībām bija 235.0% un nedzīvības apdrošināšanas sabiedrībām – 146.0%.

Parakstītās prēmijas

Apdrošinātāju parakstītās bruto prēmijas,
milj. eiro***

Apdrošinātāju parakstītās bruto prēmijas
apdrošināšanas veidu dalījumā, milj. eiro

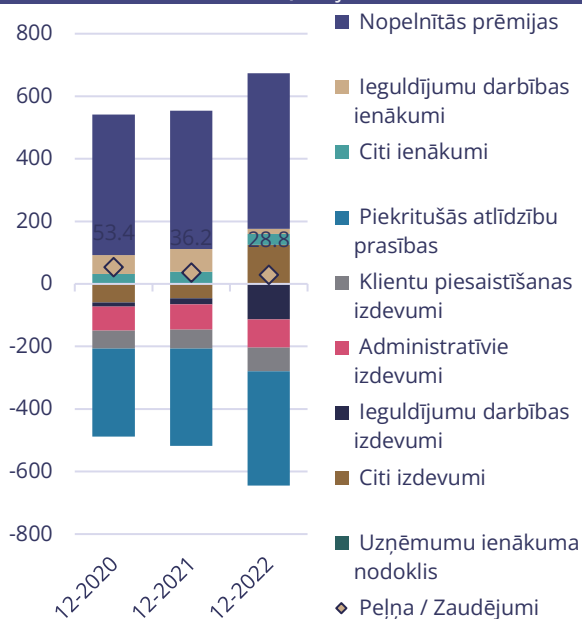
*Civiltiesiskās atbildības apdrošināšana.

**Sauszemes transporta līdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana.

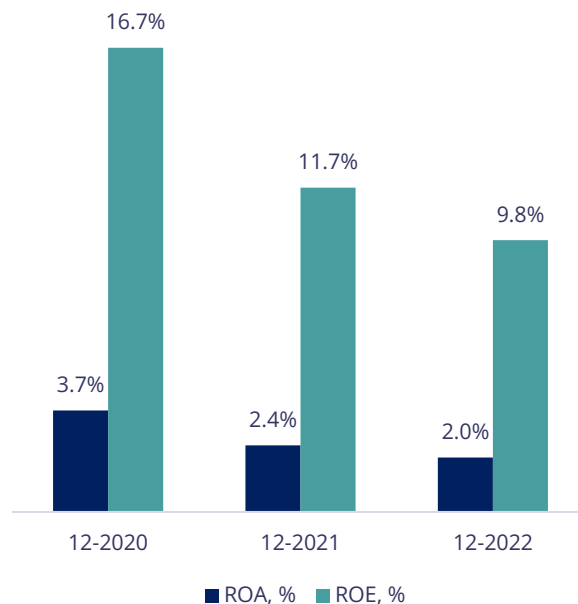
*** Ieskaitot ārvalsts apdrošināšanas sabiedrības filiāles datus, kas pārtrauca savu darbību 2020. gada 3. ceturksnī un 2022. gada 2. ceturksnī.

Pelnītspēja un maksātspēja

Apdrošināšanas sabiedrību peļņas
struktūra, milj. eiro

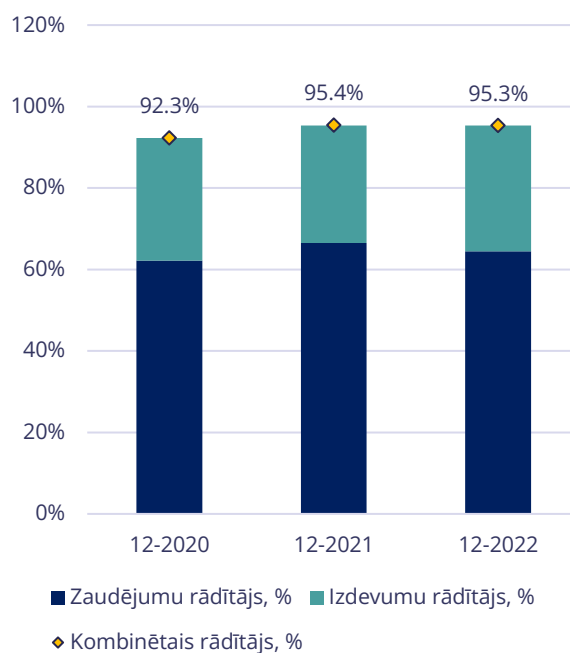
Apdrošināšanas sabiedrību atdeves
rādītāji (ROA, ROE), %

Apdrošināšanas sabiedrību
maksātspējas rādītājs, %

Nedzīvības apdrošināšanas sabiedrību
kombinētais rādītājs, %

MAKSĀJUMU IESTĀŽU UN ELEKTRONISKĀS NAUDAS IESTĀŽU DARBĪBA

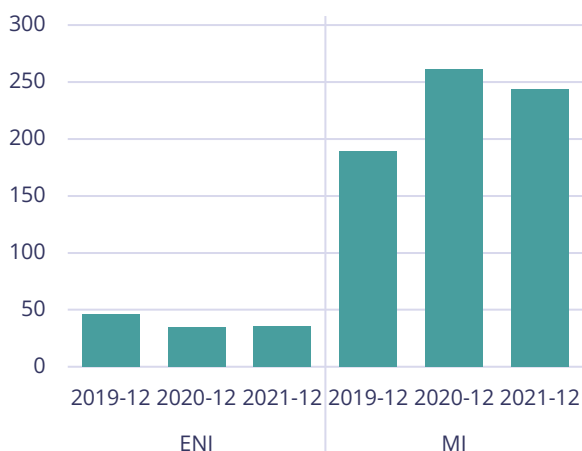
Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2020	2021	2022
Tirgus dalībnieku skaits			
Maksājumu iestādes (t.sk. licencētas)	7 (4)	6 (5)	5 (5)
Elektroniskās naudas iestādes (t.sk. licencētas)	8 (2)	7 (3)	6 (3)
Veikto maksājumu apmērs, milj. eiro			
Maksājumu iestādēs	261.1	243.4	467.1
Elektroniskās naudas iestādēs	50.7	52.2	90.0
t.sk. elektroniskajā naudā	16.4	16.8	24.0
Atpirktās elektroniskās naudas apmērs, milj. eiro	17.2	17.4	23.9
Ieņēmumi no pakalpojumu sniegšanas, milj. eiro			
Maksājumu iestādēs	7.0	6.1	4.7
Elektroniskās naudas iestādēs	2.6	2.5	3.2

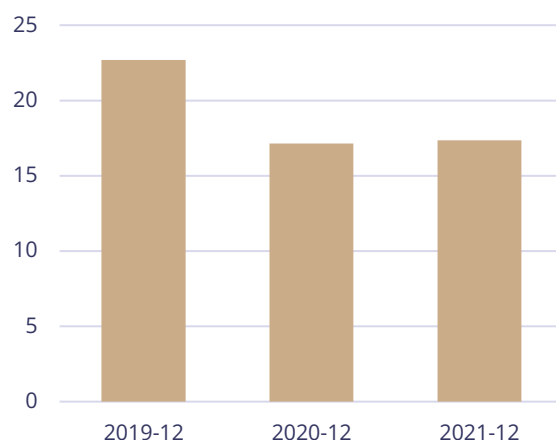
- **Maksājumu iestāžu (MI) un elektroniskās naudas iestāžu (ENI) sektors 2022. gadā raksturojās ar konsolidāciju,** tirgu pamatot vienai reģistrētai maksājumu iestādei (Unifiedpost) un vienai reģistrētai elektroniskās naudas iestādei (PayBanco). Decembra beigās Latvijā bija piecas MI (visas licencētas), un sešas ENI, no kurām trīs licencētas.
- **MI un ENI gada laikā veiktais maksājumu kopējais apmērs pieauga par 88.5% un sasniedza 557.2 milj. eiro,** bet, izslēdzot maksājumus, kas tika veikti elektroniskajā naudā, – palielinājās par 91.2% un sasniedza 533.2 milj. eiro, savukārt maksājumi elektroniskajā naudā pieauga par 42.8% un sasniedza 24 milj. eiro. Pieaugums bija vērojams gan MI, gan ENI iestāžu maksājumos attiecīgi par 91.9% un 86.4%.
- **Maksājumu un elektroniskās naudas pakalpojumu sniegšana 2022. gadā nodrošināja MI un ENI kopumā par 7.8% mazākus bruto ieņēmumus** nekā iepriekšējā gadā, t.i., 7.9 milj. eiro apmērā. MI ienākumi saruka par 22.2%, savukārt ENI pieauga par 27.2%. 60% no kopējiem ieņēmumiem veidoja MI gūtie ienākumi.
- **2022.gadā apgrozībā esošās elektroniskās naudas apmērs mēreni pieaudzis.** Pārskata gada beigās tas bija par 16.8% lielāks nekā 2021. gadā. Savukārt atpirktās elektroniskās naudas kopējais apmērs, t.i., emitētās elektroniskās naudas apmaiņas pret bezskaidro naudu aktivitāte, salīdzinot ar 2021. gadu, pieauga par 37.5%, sasniedzot 23.9 milj. eiro.
- **Palielinājās MI un ENI kopējais likvīdo aktīvu apmērs, gada beigās sasniedzot 62.5 milj. eiro, t.i.,** par 1.4% vairāk nekā iepriekšējā gada beigās. Pārsvārā tās bija prasības pret bankām maksājumu un elektroniskās naudas pakalpojumu nodrošināšanai (61.3 milj. eiro). Šie aktīvi nodrošināja saistību pret klientiem 62.6 milj. eiro apmērā segšanu. 2022. gada klientu līdzekļu segums lai nodrošinātu saistības pret klientiem ir atbilstošs likumam prasībām par maksājumu pakalpojumu sniegšanu.

MAKSĀJUMU IESTĀŽU UN ELEKTRONISKĀS NAUDAS IESTĀŽU DARBĪBA

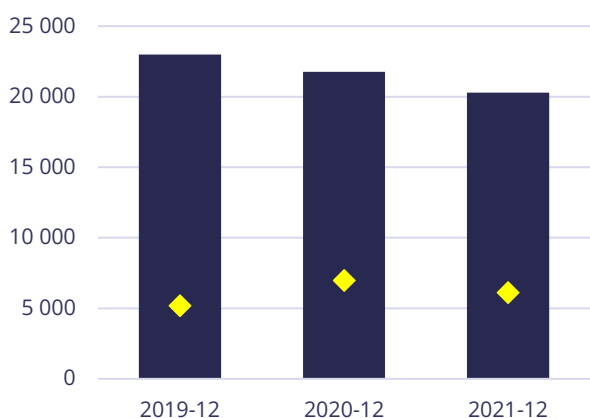
Veikto maksājumu (izņemot e-naudā) apmērs, milj. eiro

Atpirktās elektroniskās naudas apmērs, milj. eiro

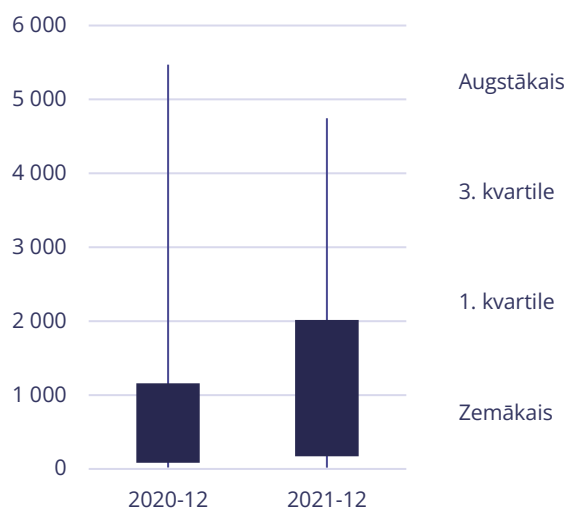

Maksājumu iestāžu pakalpojumu sniegšana, tūkst. eiro

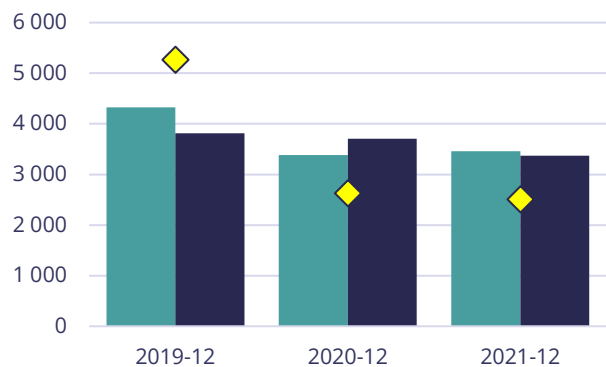

■ Veikto maksājumu vidējā aritmētiskā vērtība*
◆ Bruto ieņēmumi (saistīti ar maksājumu pakalpojumiem)

Maksājumu iestāžu bruto ieņēmumu izklide, tūkst. eiro

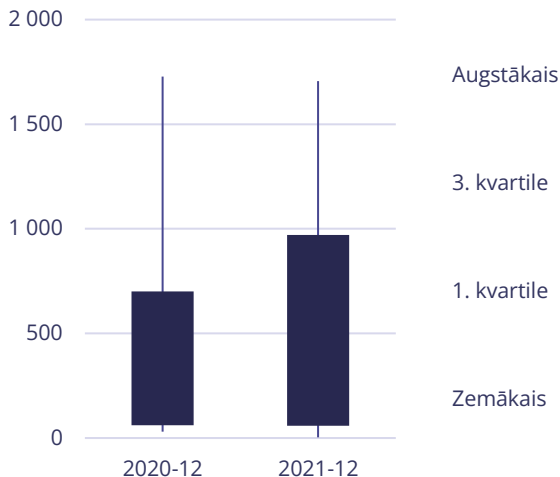

Elektroniskās naudas iestāžu pakalpojumu sniegšana, tūkst. eiro

■ Veikto maksājumu (izņemot e-naudā) vidējā aritmētiskā vērtība*
■ Apģrozībā esošās e-naudas vidējais apmērs

Elektroniskās naudas iestāžu bruto ieņēmumu izklide, tūkst. eiro

* Aprēķināts, summējot tirgus dalībnieku mēnesī veikto maksājumu vidējo apmēru iepriekšējo 12 kalendāra mēnešu periodā un dalot ar 12.

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU PĀRVALDĪŠANA

Galvenie darbības rādītāji

	2020	2021	2022
Līdzekļu pārvaldītāju skaits	7	7	7
Ieguldījumu plānu skaits	31	28	29
Dalībnieku skaits	1 295 745	1 294 377	1 294 437
Neto aktīvi (mljrd. eiro)	5.09	6.00	5.67
No VSAA saņemtās naudas summas (milj. eiro)	1 011.7	1380.5	1194.2
Konservatīvie ieguldījumu plāni	217.2	339.7	156.3
Sabalansētie ieguldījumu plāni	86.4	83.2	72.2
Aktīvie ieguldījumu plāni	708.1	957.5	965.7
Ienesīgums, %	2.1	9.1	-14.1
Pārvaldīšanas izdevumi, %	0.48	0.54	0.46

- **2022. gadā ieguldījumu plānu skaits pieauga**, gada beigās sasniedzot 29 plānus. Pirmajā ceturksnī darbību uzsāka viens jauns aktīvais plāns – CBL indeksu plāns.
- **Dalībnieku skaits saglabājās bez būtiskām izmaiņām**. Obligāto dalībnieku skaits, kas veido lielāko daļu no kopējiem dalībniekiem (74.0%) gada laikā pieauga par 2.0%, savukārt brīvprātīgo dalībnieku skaits (26.0%) – otrādi, saruka par 1.6%. Kopējais valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieku skaits 2022. gadā samazinājās par 1.1%. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, tika novērota dalībnieku kustība⁷ no konservatīvākiem obligāciju uz riskantākiem aktīvajiem plāniem, kā arī plāniem, kas paredz ieguldījumu portfeļa struktūras izmaiņas atkarībā no dalībnieka vecuma (dzīves cikla plāni).
- **Finanšu ieguldījumu vērtības kritums izraisīja ievērojamu neto aktīvu samazinājumu**. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, neto aktīvi samazinājās par 5.4% jeb 326.6 milj. eiro, sasniedzot 5.7 mljrd. eiro. No kopējā uzkrātā kapitāla 75.4% bija ieguldīti aktīvajos plānos, 8.1% – sabalansētajos plānos un 16.5% – konservatīvajos plānos.
- **Dalībnieku veikto iemaksu apjoma samazinājumu būtiski ietekmēja iemaksu sarukums konservatīvajos plānos**. Lielākais īpatsvars joprojām ir iemaksām aktīvajos plānos (80.9%), kas gada laikā mazliet pieauga (par 0.9% jeb 8.2 milj. eiro), savukārt iemaksas sabalansētajos (6.0%) un konservatīvajos plānos (13.1) saruka, attiecīgi par 13.3% jeb 11.0 milj. eiro un 54.0% jeb 183.4 milj. eiro.
- **Ģeopolitiskās situācijas negatīvā ietekme izraisīja ievērojamu ieguldījumu atdeves kritumu**. 2022. gadā ienesīguma rādītājs visiem ieguldījumu plāniem bija negatīvs. Aktīvu plānu vidējais ienesīgums bija -14.5% (robežās no -21.0% līdz -11.1%), sabalansēto plānu vidējais ienesīgums bija -13.2% (robežās no -14.8% līdz -10.8%), savukārt konservatīvo plānu vidējais ienesīgums bija -14.5% (ar vismazāko izkliedi - robežās no -15.8% līdz -9.3%).
- **Gada laikā atlīdzības līdzekļu pārvaldītājiem saruka, kas galvenokārt ietekmēja pārvaldīšanas izdevumu samazinājumu**. Nevienam no ieguldījumu plāniem nepārsniedz likumā noteiktos ierobežojumus⁸. Plāniem ar aktīvu ieguldījumu stratēģiju pārvaldīšanas izdevumi bija 0.46%, plāniem ar sabalansētu stratēģiju – 0.52% un plāniem ar konservatīvu stratēģiju – 0.44%.
- **Pieaugot procentu likmju un inflācijas riskiem izmainījās ieguldījumu portfeļa struktūra**: salīdzinot ar iepriekšējo gadu, tika samazināti ieguldījumi obligāciju fondos un parāda vērtspapīros, tādējādi mazinot iepriekš minētiem riskiem pakļauto aktīvu skaitu. Gada laikā kopējais ieguldījumu apjoms samazinājās par 5.2% jeb 315.3 milj. eiro, tam sasniedzot 5.7 mljrd. eiro, būtiskākais sarukums bija vērojams konservatīvajiem plāniem (-15.2% jeb -169.2 milj. eiro), savukārt ieguldījumu samazinājums aktīvajiem un sabalansētajiem plāniem bija

⁷ VSAA dati

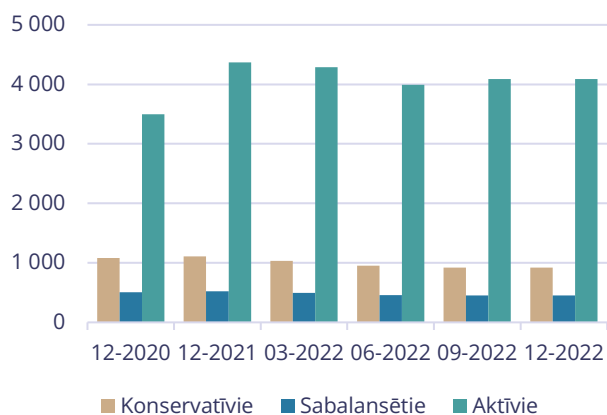
⁸ Valsts fondēto pensiju likumā ir noteikts, ka fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājam jānodrošina, lai maksimālais apmērs maksājumam par ieguldījumu plāna pārvaldi, ietverot maksājuma pastāvīgo un mainīgo daļu, rēķinot par pēdējo 12 mēnešu periodu, nepārsniedz: 1) 0.85 procentus no ieguldījumu plāna aktīvu vidējās vērtības ieguldījumu plāniem, kuru ieguldījumu plānu prospektos nav paredzēti ieguldījumi komercsabiedrību akcijās, citos kapitāla vērtspapīros un tiem pielīdzināmos vērtspapīros; 2) 1.1 procentu no ieguldījumu plāna aktīvu vidējās vērtības ieguldījumu plāniem, kuru ieguldījumu plānu prospektos ir paredzēti ieguldījumi komercsabiedrību akcijās, citos kapitāla vērtspapīros un tiem pielīdzināmos vērtspapīros.

mazāks (attiecīgi -2.1% jeb -90.2 milj. eiro un -10.7% jeb -56.0 milj. eiro). Ieguldījumu instrumentu veidu dalījumā būtiskākais pieaugums bija prasībām uz pieprasījumu (+13.7% jeb 17.9 milj. eiro), savukārt lielākais samazinājums bija ieguldījumiem fondos (-4.9% jeb -207.2 milj. eiro) un parāda vērtspapīros (-9.0% jeb -129.6 milj. eiro), it īpaši Spānijas obligācijās (-70.7% jeb -115.0 milj. eiro). Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, Latvijā veikto ieguldījumu apmērs pieauga vien par 0.6%, gada beigās sasniedzot 564.5 milj. eiro jeb 9.9% no kopējiem ieguldījumiem. Savukārt ieguldījumiem pārējās Baltijas valstīs 2022. gadā bija vērojams lielākais pieaugums (+15.5% jeb 75.4 milj. eiro). Ieguldījumi pārējās Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) valstīs⁹ samazinājās par 7.4% jeb 332.5 milj. eiro. Šajā valstu grupā lielāko daļu ieguldījumu veidoja Īrijas emitētie vērtspapīri (39.7% jeb 4.4 mljrd. eiro), kuriem bija vērojams arī būtiskākais ieguldījumu pieaugums (+4.6% jeb 99.7 milj. eiro). Savukārt lielākais samazinājums bija Luksemburgas emitētajiem vērtspapīriem (-14.9% jeb 207.6 milj. eiro), ko galvenokārt ietekmēja ieguldījumi fondos (-15.5% jeb 208.8 milj. eiro).

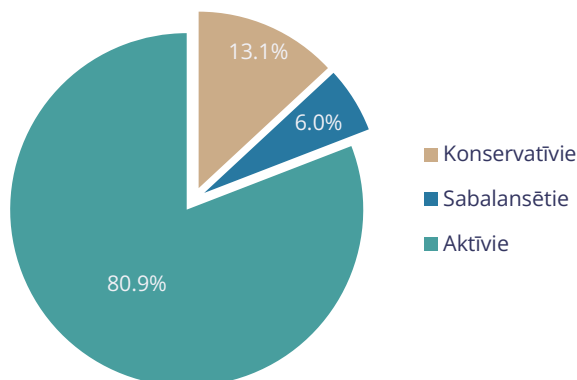
⁹ Apskatā ir izmantota šāda ieguldījumu portfeli iekļauto instrumentu klasifikācija valstu grupu dalījumā: Latvija, pārējās Baltijas valstis (Lietuva un Igaunija), pārējās EEZ valstis (izņemot Latviju, Lietuvu un Igauniju) un pārējās valstis.

Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšana

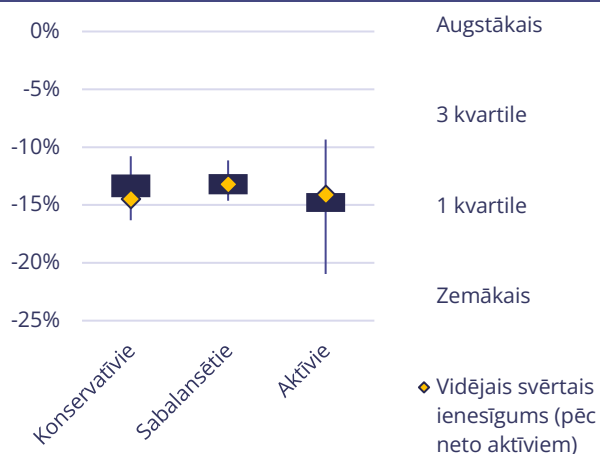
Neto aktīvi, milj. eiro

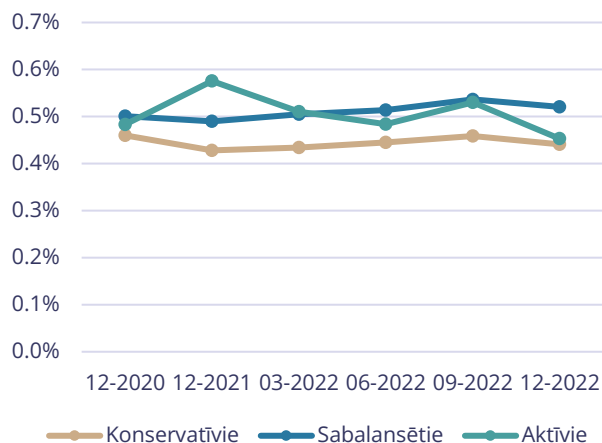
Iemaksas ieguldījumu plānos 2022. gadā, %

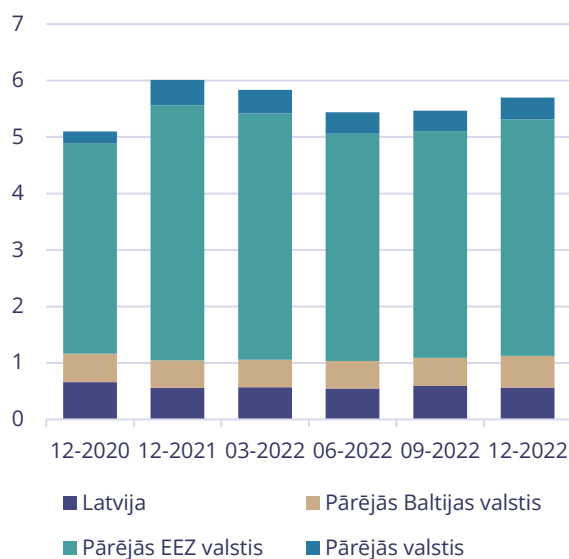
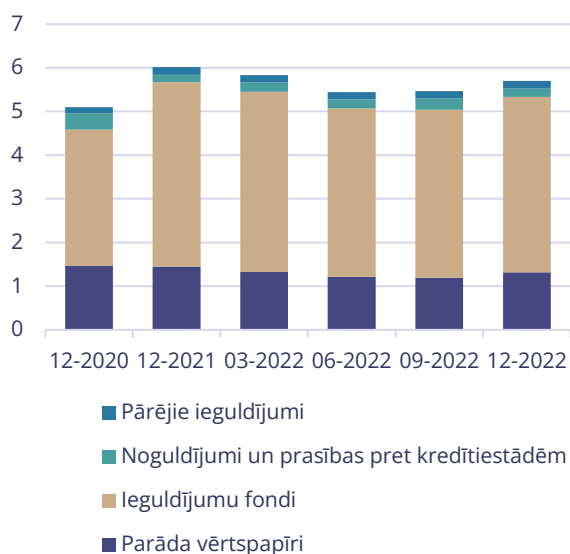
Ieguldījumu plānu ienesīgums 2022. gadā, %

Pārvaldīšanas izdevumi, anulizēti, % no neto aktīviem

Ieguldījumu portfeļa struktūra finanšu instrumentu un valstu grupu* dalījumā, mljrd. eiro

* pēc emitenta reģistrācijas valsts, 2021.g. ņemot vērā BREXIT

PRIVĀTO PENSIJU FONDU DARBĪBA

Galvenie darbības rādītāji

	2020	2021	2022
Pensiju fondu skaits	6	7	7
Pensiju plānu skaits	16	21	20
Dalībnieku skaits	336 036	363 410	384 341
Dalībnieku vai par dalībniekiem veiktās iemaksas (milj. eiro)	88.4	106.5	96.2
Ienesīgums, % ¹⁰	2.0	6.9	-15.3
Administrēšanas un pārvaldīšanas izdevumi, %	1.0	0.9	0.8
Ieguldījumi (milj. eiro)	609.9	730.2	672.2

- **2022. gadā pensiju plānu skaits samazinājās**, pēdējā ceturksnī darbību izbeidzot vienam aktīvajam plānam – Swedbank Dinamika+ (USD), kas tika apvienots ar līdzvērtīgu plānu Swedbank Dinamika +60, gada beigās kopējām plānu skaitam samazinoties līdz 20.
- **Uzlabojoties finanšu pratībai, interese par ieguldījumiem 3. līmeņa pensiju plānos arvien pieaug**. Gada laikā pensiju plānu dalībnieku skaits pieauga par 5.8% jeb 20.9 tūkst. Tai skaitā individuālo dalībnieku skaits pensiju plānos pieauga par 6.6% jeb 20.7 tūkst., savukārt to dalībnieku skaits, par kuriem iemaksas veic darba devējs pensiju plānos, pieauga vien par 0.4% jeb 226 dalībniekiem. Pārskata perioda beigās individuālie dalībnieki veidoja 86.6% no kopējā dalībnieku skaita pensiju plānos.
- **Augot inflācijai un samazinoties strādājošo reālai darba samaksai¹¹ iemaksu apjoms pensiju plānos sarūk**. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, iemaksas plānos samazinājās par 9.7% jeb 10.3 milj. eiro, ko ietekmēja iemaksu sarukums sabalansētajos un konservatīvajos plānos (-30.1% jeb 17.6 milj. eiro). Savukārt iemaksas aktīvajos plānos, kuru īpatsvars kopējā iemaksu apjomā ir vislielākais (57.6%), otrādi, pieauga par 15.1% jeb 7.3 milj. eiro.
- **Turpinoties svārstībām finanšu tirgos pensiju fondi strādā ar negatīvu ienesīgumu**. Vidējais svērtais ienesīgums (pēc neto aktīviem) sasniedza -15.3%, to starp aktīvajiem pensiju plāniem izkliede bija vislielākā no -21.3% līdz -12.5%, savukārt sabalansētajiem un konservatīvajiem plāniem – no -17.6% līdz -12.6%.
- **Sarūkot ieguldījumu pārvaldīšanas izmaksām, samazinās arī pensiju plānu pārvaldīšanas izdevumi**, 2022. gadā tiem sasniedzot 0.8%, savukārt individuāliem plāniem administratīvo izdevumu un ieguldījumu pārvaldīšanas izdevumu attiecība pret vidējiem neto aktīviem bija robežās no 0.2% līdz 1.7%.
- **Ģeopolitisko risku pieaugumam izraisot ievērojamu nestabilitāti finanšu tirgos, ieguldījumu apjoms samazinājās** par 7.9% jeb 58.0 milj. eiro salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Šo sarukumu galvenokārt ietekmēja ieguldījumi EEZ valstīs¹² tiem sarūkot par 10.2% jeb 52.2 milj. eiro, galvenokārt ieguldījumu samazinājums Luksemburgā (-15.3% jeb -22.9 milj. eiro). Savukārt būtiskākais pieaugums bija ieguldījumiem Vācijas emitētās obligācijās (+15.7 milj. eiro). Latvijā veikto ieguldījumu apjoms samazinājās par 6.1% jeb 6.2 milj. eiro, sasniedzot 95.2 milj. eiro jeb 14.2% no kopējiem ieguldījumiem. Plānu ieguldījumu samazinājumu instrumentu dalījumā galvenokārt noteica 11.0% jeb 51.6 milj. eiro sarukums ieguldījumiem fondos, tai skaitā ieguldījumiem Luksemburgas (-15.5% jeb 22.9 milj. eiro) un Īrijas (-6.1% jeb 15.4 milj. eiro) ieguldījumu fondos. Taču ieguldījumi alternatīvo ieguldījumu fondos, kuru darbības noteikumi paredz ieguldījumus īpašumā, otrādi, pieauga par 23.4% jeb 2.6 milj. eiro.

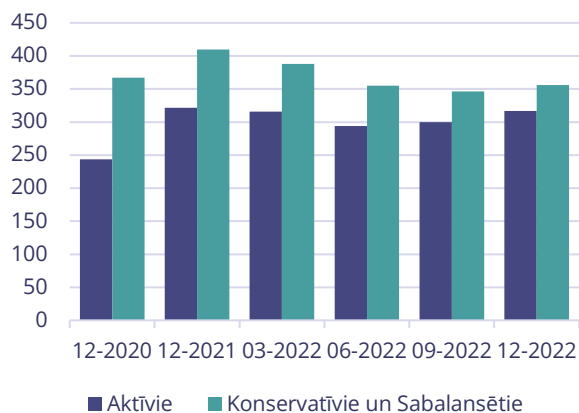
¹⁰ Vidējais svērtais ienesīgums pēc neto aktīviem, %

¹¹ [Latvijas oficiālā statistikas portāla dati](#)

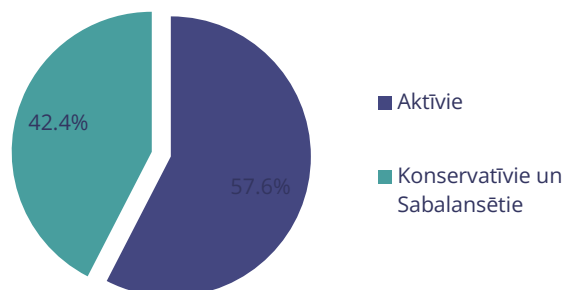
¹² Apskatā ir izmantota šāda ieguldījumu portfeli iekļauto instrumentu klasifikācija valstu grupu dalījumā: Latvija, pārējās Baltijas valstis (Lietuva un Igaunija), pārējās EEZ valstis (izņemot Latviju, Lietuvu un Igauniju) un pārējās valstis.

Privāto pensiju fondu darbība

Neto aktīvi, milj. eiro

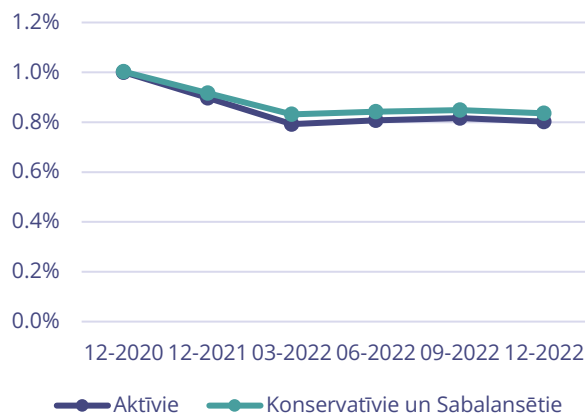
Iemaksas pensiju plānos 2022. gadā, %

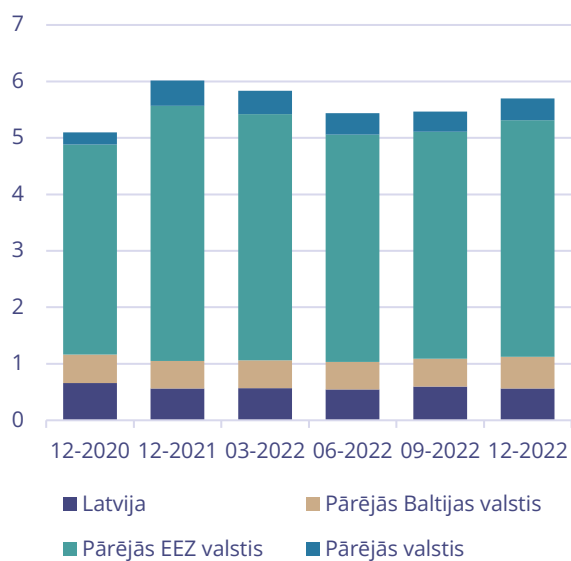
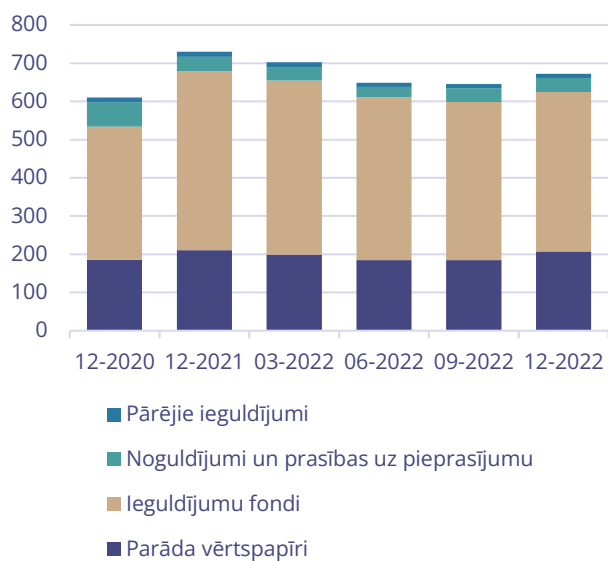
Pensiju plānu ienesīgums 2022. gadā, %

Administrēšanas un pārvaldīšanas izdevumi, analizēti, % no neto aktīviem

Ieguldījumu portfeļa struktūra finanšu instrumentu un valstu grupu* dalījumā (milj. eiro)

*pēc emitenta reģistrācijas valsts, 2021.g. ņemot vērā BREXIT

IEGULDĪJUMU FONDU DARBĪBA

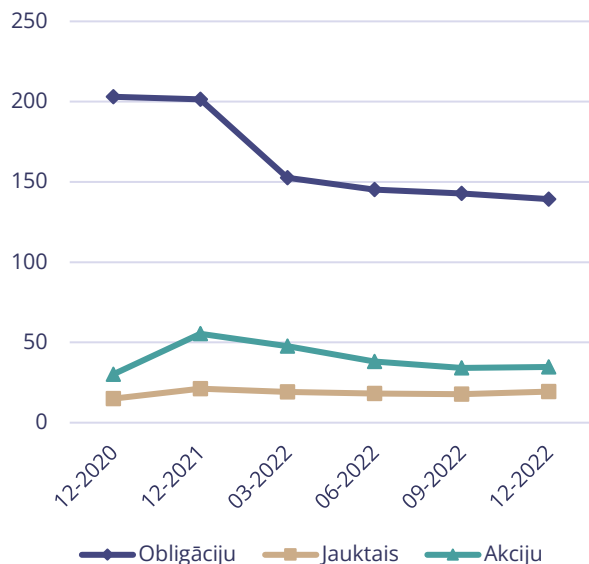
Galvenie darbības rādītāji

	2020	2021	2022
Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību skaits	11	10	10
Ieguldījumu fondu skaits	23	21	22
Ieguldījumu fondu aktīvi (milj. eiro)	248.1	278.0	193.4
Ienesīgums, %			
Obligāciju fondi	-2.85	6.40	-7.17
Jauktie fondi	1.48	11.35	-13.96
Akciju fondi	4.51	25.85	-17.88
Pārvaldīšanas izdevumi, %			
Obligāciju fondi	1.25	1.20	1.41
Jauktie fondi	1.35	1.40	1.58
Akciju fondi	1.73	1.56	1.73

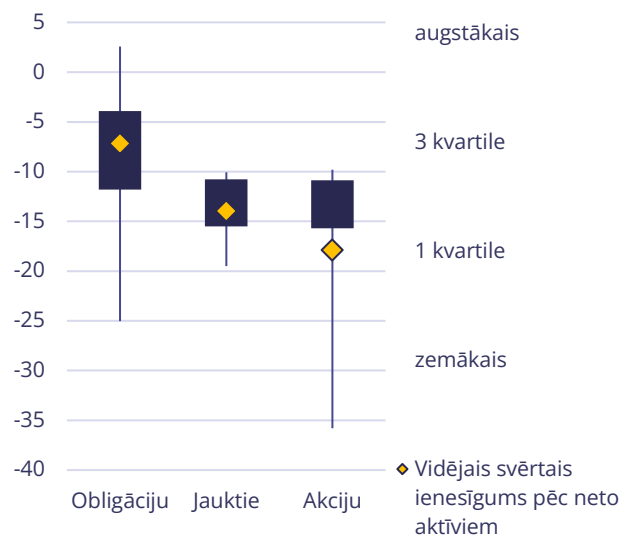
- **2022. gadā ieguldījumu fondu skaits pieauga**, gada beigās sasniedzot 22 fondus. Darbību uzsāka viens jauns jauktais ieguldījumu fonds – Signet Sustainability Promoting Balanced Fund.
- **Ģeopolitisko satricinājumu rezultātā pieaugošo makroekonomisko risku dēļ kopējais aktīvu apmērs gada laikā samazinājās** par 30.4% jeb 84.6 milj. līdz 193.4 milj. eiro, ko būtiski ietekmēja vērtspapīru uzskaites vērtības sarukums par 36.4% jeb 82.0 milj. eiro. Savukārt, lielākais pieaugums bija atvasinātiem finanšu instrumentiem, kas pieauga piecas reizes jeb par 1.5 milj. eiro. Ņemot vērā, ka obligāciju fondiem ir lielākais īpatsvars kopējā aktīvu vērtībā (72.0%), to samazinājums par 30.9% būtiski ietekmēja kopējo rādītāju. Akciju fondu aktīvi samazinājās par 37.4% jeb 20.7 milj. eiro un to īpatsvars kopējā aktīvu vērtībā ir 17.9%. Savukārt jaukto fondu aktīvi samazinājās par 8.2% jeb 1.7 milj. eiro, to īpatsvars kopējā aktīvu vērtībā ir 10.1%.
- **Finanšu tirgus paaugstināta svārstīguma dēļ ieguldījumu fondu ienesīgums joprojām ir negatīvs.** Obligāciju fondu ienesīgums svārstījās robežās no -25.0% līdz 2.6% un divi no 12 fondiem spēja sasniegt pozitīvu ienesīgumu, savukārt jaukto fondu ienesīgums svārstījās robežās no -19.5% līdz -10.1% un akciju fondu - robežās no -35.8% līdz -9.8%.
- **Augošo procentu likmju dēļ būtiskākais samazinājums bija ieguldījumiem parāda vērtspapīros**, gada laikā tiem samazinoties par 38.6% jeb 61.6 milj. eiro, tomēr to īpatsvars ieguldījumu portfelī joprojām ir vislielākais (67.6%). Savukārt ievērojamākais pieaugums instrumentu veidu dalījumā bija vērojams atvasinātiem finanšu instrumentiem (piecas reizes jeb +1.5 milj. eiro), taču to īpatsvars ieguldījumu portfelī ir vismazākais, vien 1.3%. Valstu grupu griezumā ievērojamākais samazinājums bija ieguldījumiem pārējās EEZ valstīs (-47.9% jeb -43.9 milj. eiro), kurus lielā mērā ietekmēja ieguldījumi Īrijas emitētajos parāda vērtspapīros (-87.5% jeb -14.7 milj. eiro). Būtiskākais pieaugums bija ieguldījumiem Latvijā (+34.1% jeb 1.9 milj. eiro), to īpatsvars kopējā ieguldījumu portfelī ir 5.1%. Joprojām lielākie ieguldījumi tika veikti pārējās valstīs (to īpatsvars kopējā ieguldījumu apmērā bija 55.2%), kopš iepriekšējā gada tiem samazinoties par 25.6% jeb 27.6 milj. eiro. Pārējo valstu grupā lielākais īpatsvars bija ASV emitētajiem vērtspapīriem (24.9%). Kopējais ieguldījumu apjoms gada laikā samazinājās par 35.7% jeb 80.5 milj. eiro, ko visbūtiskāk ietekmēja obligāciju fondi (-37.9% jeb 59.2 milj. eiro), kuru īpatsvars ir vislielākais (66.9%).

Ieguldījumu fondu darbība

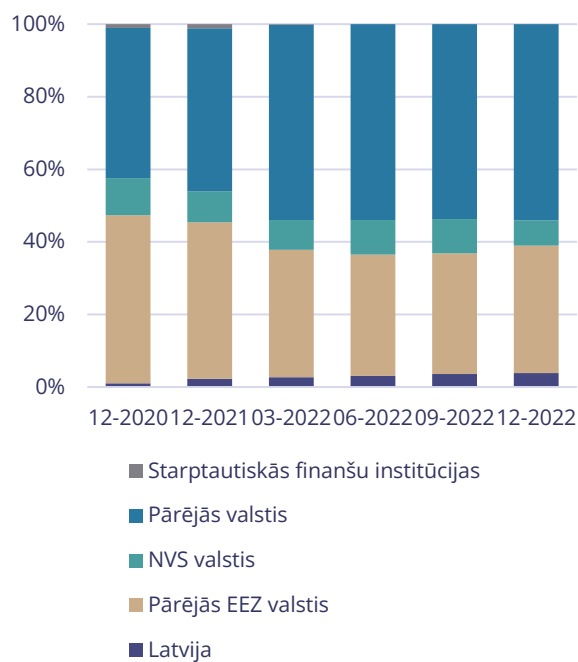
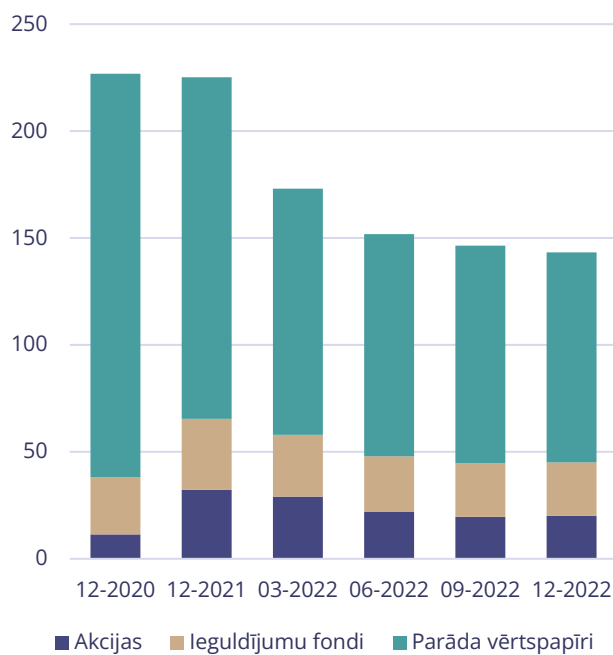
Aktīvu dinamika, milj. eiro

Ienesīgums fondu veidu dalījumā kopš gada sākuma (%)

Ieguldījumu portfeļa struktūra finanšu instrumentu un valstu grupu* dalījumā (milj. eiro, %)

*pēc emitenta reģistrācijas valsts, 2021.g. ņemot vērā BREXIT

KAPITĀLA TIRGUS

Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

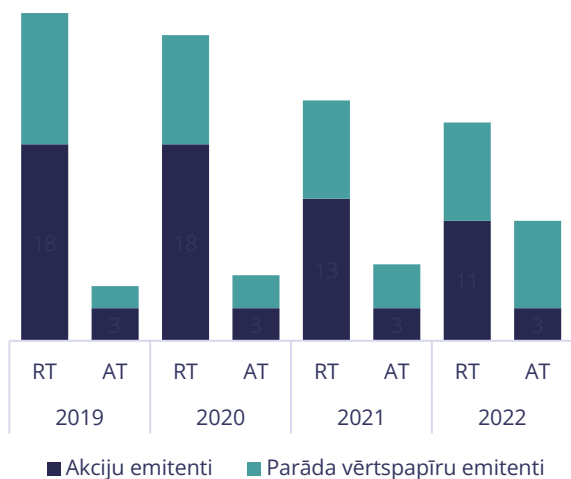
		2020	2021	2022
Emitentu skaits	Regulētais tirgus	28	22	20
	Akciju emitenti	18	13	11
	Parādā vērtspapīru emitenti	10	9	9
	Alternatīvais tirgus	6	7	11
	Akciju emitenti	3	3	3
	Parādā vērtspapīru emitenti	3	4	8
Tirgus kapitalizācija (milj. eiro)	Regulētais tirgus	2 889.8	3 087.9	2 193.0
	Akciju tirgus	867.9	810.2	608.8
	Parādā vērtspapīru tirgus	2 019.9	2 277.8	1 584.2
	Alternatīvais tirgus	83.3	180.9	222.5
	Akciju tirgus	80.9	175.9	128.5
	Parādā vērtspapīru tirgus	2.4	5.0	94.0
Apgrozījums (milj. eiro)	Regulētais tirgus	42.6	36.5	14.2
	Akciju tirgus	14.1	23.8	8.7
	Parādā vērtspapīru tirgus	28.5	12.7	5.5
	Alternatīvais tirgus	2.8	6.7	4.0
	Akciju tirgus	0.75	4.64	2.73
	Parādā vērtspapīru tirgus	2.05	2.10	1.28
Darījumu skaits	Regulētais tirgus	29 109	52 536	40 989
	Akciju tirgus	28 828	52 097	40 603
	Parādā vērtspapīru tirgus	281	439	386
	Alternatīvais tirgus	2 324	17 053	14 795
	Akciju tirgus	2 105	16 892	14 708
	Parādā vērtspapīru tirgus	219	161	87

- **Pārskata gada laikā Latvijā turpināja darboties 1 regulētais tirgus Nasdaq Riga** (turpmāk šajā sadaļā – Birža) un viena daudzpusējā tirdzniecības sistēma jeb alternatīvais tirgus – First North Latvia. Abas tirdzniecības vietas organizē AS “Nasdaq Riga”.
- **Pārskata gada laikā regulētā tirgus (Biržas) akciju sarakstā iekļauto akciju emitentu skaits saruka**, un gada beigās Biržā kopā bija iekļautas 11 akciju sabiedrību akcijas, no tām 4 emitentu akcijas bija iekļautas Oficiālajā sarakstā un 7 emitentu akcijas – Otrajā sarakstā. Parāda vērtspapīru sarakstā 2022. gada beigās kopā bija iekļautas 9 emitentu 17 parāda vērtspapīru emisijas: no tām 4 emisijas bija Latvijas Valsts parāda vērtspapīri un 13 - korporatīvie parāda vērtspapīri.
- Daudzpusējās tirdzniecības sistēmas First North Latvia akciju sarakstā pārskata gada beigās bija iekļautas tirdzniecībai 3 akciju sabiedrību akcijas, savukārt, First North Latvia parāda vērtspapīru saraksts paplašinājās ar jaunu emitentu korporatīviem parādu vērtspapīriem, gada laikā emitentu skaitam dubultojoties līdz 8.
- **2022. gadā bija vērojama tirdzniecības aktivitātes samazinājums darījumos Biržā gan ar akcijām gan, parāda vērtspapīriem.** Kopējais darījumu skaits ar akcijām biržā gada laikā saruka par 22.1%, taču saglabājās salīdzinoši augsts (veikti 40.6 tūkstoši darījumi). Tajā pašā laikā apgrozījums tirdzniecībā ar biržas akcijām saruka par 63.5%, sasniedzot tikai 8.7 milj. eiro. 2022. gada laikā no regulētā tirgus tika izslēgti 3 akciju emitenti AS “Olainfarm” (Baltijas Oficiālais saraksts), likvidējamā AS “Kurzemes atslēga 1” un AS “PATA Saldus” (Baltijas Otrais saraksts), kas ietekmēja kopējo regulētā akciju tirgus kapitalizācijas samazinājumu par 201.4 milj. eiro jeb 24.9%. Pārskata gadā investoru interese nedaudz vājinājās arī par parāda vērtspapīriem, par ko liecina biržā veikto darījumu skaita samazinājums par 12.1%. Jau otro gadu pēc kārtas lielākā tirdzniecības aktivitāte bija novērojama ar 2021. gada 1. ceturksnī emitēto AS “mogo” korporatīvo obligāciju. Parāda vērtspapīru tirgus kapitalizācija biržā 2022. gada beigās sasniedza 1.6 miljardus eiro, sarūkot par 30.4% vairāku Latvijas Valsts obligāciju dzēšanas ietekmē.
- **Pārskata gadā tirdzniecības aktivitāte mazinājusies arī alternatīvajā tirgū (First North Latvia), lai gan kopējais emitentu skaits pieauga.** Darījumu skaits ar akcijām gada laikā saruka par 12.9%, ko lielā mērā

ietekmēja iepriekšējā gada augstā aktivitāte, pievienojoties jaunam emitentam. Akciju tirgus kapitalizācija alternatīvajā tirgū 2022. gada izskaņā sasniedza 128.5 milj. eiro, salīdzinot ar 175.9 milj. eiro 2021. gada beigās akciju cenas krituma rezultātā, īpaši AS "MADARA Cosmetics" cenai samazinoties par 40.9%. Savukārt, First North obligāciju saraksts pārskata gadā paplašinājās ar 4 jaunu emitentu korporatīvajiem parāda vērtspapīriem, kā rezultātā tirgus kapitalizācija sasniedza rekordlielu apmēru 94 milj. eiro. Neraugoties uz jaunām emisijām, First North Latvia veikto darījumu ar obligācijām skaits gada laikā samazinājās gandrīz uz pusi, kamēr apgrozījums saruka par 39.3%.

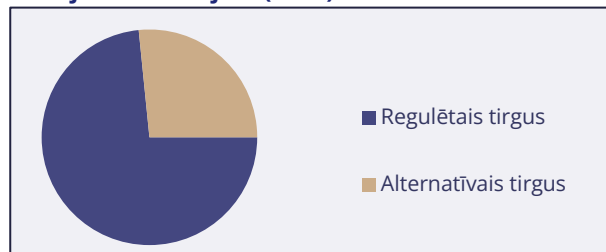
Kapitāla tirgus darbība

Emitentu skaits

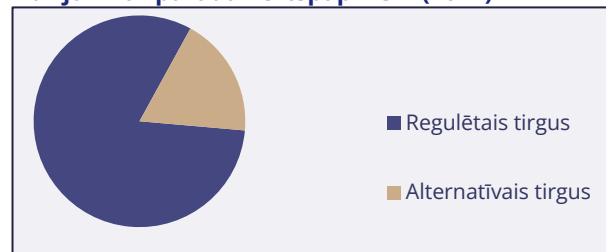

Darījumu skaits

Darījumi ar akcijām (2022)

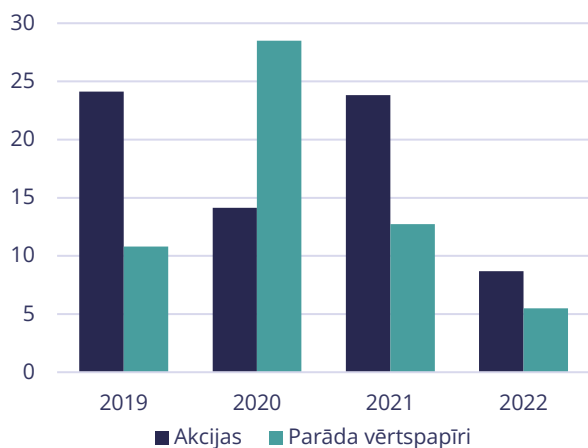

Darījumi ar parāda vērtspapīriem (2022)

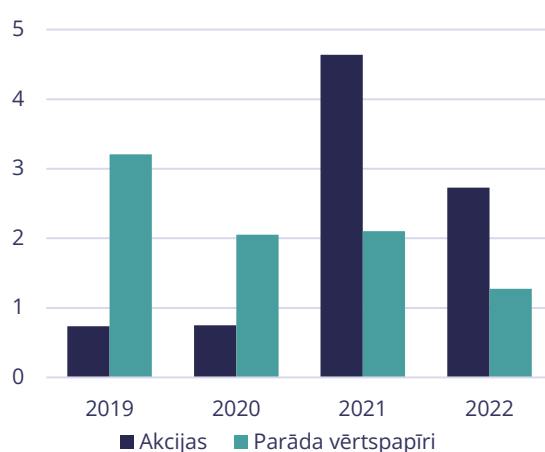

Apgrozījums, milj. eiro

Regulētais tirgus (RT)

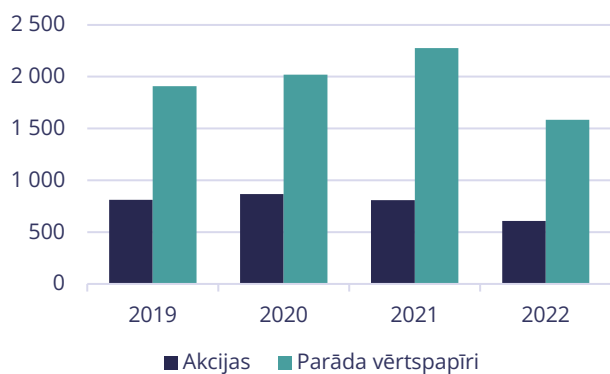

Alternatīvais tirgus (AT)

Tirgus kapitalizācija, milj. eiro

Regulētais tirgus (RT)

Alternatīvais tirgus (AT)

